

életi HIRADÓ

II. ÉVFOLYAM, 40. SZÁM.

ÁRA: 1,50

1958. OKTÓBER 3.

Tanácskozott az országgyűlés

Dr. Münnich Ferenc beszámolója a kormány munkájáról

November 16-án országgyűlési és tanácsválasztások

Az országgyűlés pénteki, nagy érdeklődéssel várt ülése 10 órakor nyílt meg. Zsúfolásig megteltek a képviselői padosorok, a karzatokon pedig üzemi, hivatali, falusi dolgozók foglaltak helyet. Az ülésen részt vettek az **Elnöki Tanács és a kormány vezetői és tagjai**. A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a **budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja**. Az ülést **Rónai Sándor**, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd javaslatot tett az ülésnapirendjére. Ezután **Dobi István**, az Elnöki Tanács elnöke tartotta meg beszámolóját.

Dobi István beszéde

— A mai ülés — mondotta — a magyarországi szocialista építés igen komoly és talán legnehezebb harci szakaszát zárja le. Az Elnöki Tanács, a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Hazafias Népfőnt és a forradalmi munkás-paraszti kormány együttes kezdeményezésére úgy határozott, hogy **javaslatot tesz az országgyűlés feloszárására**. Az erre vonatkozó átiratot eljuttattuk az országgyűlés elnökéhez.

Dobi István ezután hangváltotta, hogy a béke erőt megörzik az emberiség békéjéért. Hazánkban a dolgozó miliónok **bizalommal és hűséggel állnak a párt és a kormány mögött, amelyekről elmondhatjuk, hogy méltók erre a bizalomra és alkalmasak, hivatalok szocialista építkezésünk továbbvitelére**.

Dobi István a továbbiakban az Elnöki Tanácsnak a külügyi feladatokat során végzett munkájáról szólt.

1953 óta van együtt ez a ház — mondotta ezután Dobi István — s bizonyos

felelősség terhel mindannyiunkat ezért, mert népünknek, országunknak ebben az időszakban meg kellett ismerkednie egy ellenforradalom szörnyűségeivel, embertelen gaztetteivel

és az a veszély fenyegette Magyarországot, hogy imperialistákkal szövetséget kötve belső árulók egy csoportja kiszakítja hazánkat a szocialista országok családjából, visszahozza népünk nyakára a kapitalizmus igáját.

Elmondotta, hogy 1956. október előtt rendkívüli eredményeket értünk el a társadalmi átalakulás, a kulturális fejlődés, a gazdasági élet minden területén.

Az eredmények melett hibákat is elkövetünk, amelyek azonban elölrpültek az eredmények, s főleg a legnagyobb vívmány mellett,

amellyel, hogy az államhatárolom a dolgozó nép kezébe került.

A továbbiakban az 1956. október 23-án kirobbant ellenforradalom romboló tevékenységéről szólt. Elmondotta, hogy Nagy Imrét az ellenforradalmi terroristákra támaszkodva a maguk hatalmának kibontakozását próbálták biztosítani. Ezért szövetséget kötöttek a terroristákkal, a Köztársaság téri gyilkosokkal, a hazai és a nyugatról érkezett fasisztákkal, Mindszentivel és Löwenstein herceggel.

Mindszentiről szólva Dobi István emondotta:

— Miután elítélték és a nyugati sajtó tele volt kirozótásainak vad történeteivel, a primas ismételt levelet írt nekem. Megírta, hogy sajátjára emi csinátl, megbocsátást kér! és felajánlotta szolgálatait a rendszernek. Nincs benne fél-

reértés. Ennek a rendszernek! Dobi István aláhúzta, hogy az **ellenforradalom leveréséhez nyújtott katonai segítséget után példátlan arányú gazdasági támogatást kaptunk a Szovjetuniótól és mellénk állt minden anyagi és politikai segítségével az egész szocialista tábor**.

Dr. Münnich Ferenc beszámolója

— Az 1958. januári ülészakóta, amióta az országgyűlés bizalmából betöltöm a Minisztertanács elnökének funkcióját, sok minden történt hazánkban — kezdte beszámolóját. — Ebben az időszakban végérvényesen megszilárdult és megerősödött a Magyar Népköztársaság állam- és társadalmi rendje.

A kormány jelentheti, hogy népi demokráciánkban eleven, lüktető politikai élet folyik, az emberek alkotó kedve megnőtt, és a kisebb nehézségeket leszámítva, minden okunk megvan, hogy bizakodással tekintünk a jövőbe.

Az ország belpolitikai helyzetét elemezve, kiemelte, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt helyesnek bizonyult és népszerű politikáját mindinkább magukévá teszik a néptömegek és egyre nagyobb ak-

tivitással vesznek részt az országépítő munkában. Ezután a Hazafias Népfőnt szerepével foglalkozott. Elmondotta, hogy a magyar belpolitikai életben, városban és falun növekvő és jelentős szerepe van a Hazafias Népfőntnek. Az elmúlt egy esztendő mindenki számára bebizonyította, hogy nagy jelentőségű változás történt a népfőnt munkájában. kibontakozóban van a terebélyes, minden békeszerető és a szocializmus eszméjéért lelkesedő embert összefogó tömegmozgalom.

— Az elmúlt esztendők hibáiból okulva — hangsúlyozta ezután a Minisztertanács elnöke —

nem engedjük, hogy a népfőnt-mozgalom revizionista törekvések takarója legyen, de azt sem engedjük, hogy bárki is kibéltse a Hazafias Népfőnt

jelentőségét, szükségességét, fontosságát.

A továbbiakban a szocialista törvényességről beszélt, amelynek további megszilárdulása — a politikai és gazdasági konszolidáció nyomán — ugyancsak jellemzi az 1958-as esztendőt.

— A kormány sok olyan jogszabályt kezdeményezett és hozott, amelynek rendelkezései a lakosság életkörülményeinek megjavítását, a dolgozók zavartalan élete előfeltételeinek fokozott biztosítását szolgálják — mondotta.

A Minisztertanács elnöke ezután áttért az ország népgazdasági helyzetének ismertetésére. Hangsúlyozta, hogy

a magyar népgazdaság az 1958-as év első nyolc hónapjában is tovább fejlődött és eredményesen haladt tovább a megkezdett úton.

A többi között kiemelte: az ipari termelés egyenletesen, zökkenőmentesen fejlődött, kedvező volt az ipari nyersanyag- és energiaellátása. A mezőgazdaságban a gabonafélék termelése — a kedvezőtlen időjárás miatt — alacsonyabb volt, mint az előző években. Az állatállomány azonban fejlődött. A beruházások összege az első nyolc hónapban nagyobb volt, mint 1957 megfelelő időszakában.

A Minisztertanács elnöke ezután sorra vette a népgazdaság egyes ágait. Szólt azokról az eredményekről, amelyek gazdasági, kulturális és társadalmi életünkét jellemzik. Végül a jelenlegi nemzetközi helyzetet értékelte, hangsúlyozva, hogy az erőviszonyok eltolódtak a szocialista országok javára.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Szüretelik a csemegezőlőt a Zalaszentgróti Állami Gazdaságban. A gazdaságnak jól fizet az izes gyümölcs. Eddig mintegy tíz vagonnal szállították külföldre belőle.

Az ENSZ afrikai államai örömmel üdvözölték a szabad algériai kormányt

Az ENSZ afrikai államainak csoportja nagy örömmel üdvözölte a szabad algériai kormány megalakulását. A nyolc afrikai ország képviselőjének ülése után a marokkói küldött újságírók előtt kijelentette: **Az afrikai csoport nagy örömmel fogadta az ideiglenes kormány megalakításának híreit, amely az önrendelkezés és a függetlenség egyik aktusa**. Az afrikai csoport bízik abban, hogy ez a lépés, amely összhangban van az ENSZ alapokmányának elveivel és céljaival, hozzájárul a francia—algériai probléma békés rendezéséhez. A nyolc afrikai ország a következő: **Marokkó, Tunézia, Szudán, Libéria, Etiópia, Ghana, Líbia, s az Egyesült Arab Köztársaság**.

A francia diplomáciai képviselők utasítást kaptak kormánytól, tiltakozzanak mindazon államok kormányánál, amelyek elismerték az algériai kormányt.

Közlemény a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság kormányküldöttségeinek tárgyalásáról

Prágából jelenti az MTI: A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság kormányküldöttségei 1958. szeptember 22-től 26-ig tárgyalást folytattak Prágában a két bárti ország 1965-ig terjedő gazdasági együttműködésének további fejlesztéséről.

A tárgyalásnak az volt a célja, hogy a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának IX. ülésén elfogadott ajánlások szellemében kialakítsa mindkét ország távlati terveit egybehangolásának további feltételeit.

A tárgyalás megteremtette az előfeltételeket a két ország népgazdasági terveinek összehangolásához és lehetővé teszi a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság közötti kölcsönös árucserforgalom volumenének további lényeges emelését az 1961—1965 években.

Kiss Árpád miniszter nyilatkozott a Magyar Távlati Iroda prágai tudósítójának a tárgyalás eredményéről. Kijelentette többek között: Jelentős előrehaladást ér-

tünk el a két ország közötti szocialista munkamegosztásban a gépipar területén. Megállapodtunk, hogy Magyarország Csehszlovákiából szerzi be a hétéves normál és speciális teherautókat, Csehszlovákiát pedig Magyarország fogja ellátni héttonás autókocsokkal.

— Elvi megegyezést kötöttünk a mezőgazdasági gépek kölcsönös szállításáról is. Az elkövetkező hónapokban a két ország szakértői a KGST ajánlásainak megfelelően javaslatot tesznek a mezőgazdasági gépgyártás szakosítására. A szocialista országok közötti célszerű munkamegosztás elvét hasonló módon érvényesítjük a merőműszerek, elektrotechnikai berendezések gyártásánál és kölcsönös szállításánál is.

— Sikeres tárgyalásunk hozzájárult mindkét ország távlati népgazdasági tervének kidolgozásához és alapot teremtett az 1961—1965. évekre szóló hosszulejáratú kereskedelmi szerződések megkötéséhez.

Külföldi tudósok Magyarországon, magyar tudósok külföldön

A magyar—szovjet kulturális egyezmény 1958. évi munkaterve alapján Budapestre érkeztek **Balezin, Kudrijavov és Paszecsnik** egyetemi tanárok. A szovjet vendégek részt vesznek a korrozios napokon. Ugyancsak hazánkba érkezett **A. E. Grube**, a Leningrádi Fatachnológiai Főiskola tanszék-vezetője, a műszaki tudományok doktora.

A magyar—lengyel kulturális egyezmény 1958. évi munkaterve alapján a Kulturális Kapcsolatok Intézetének vendégeként Budapestre érkezett **Stefan Zubrzycki** kandidátus,

a wroclawi egyetem matematika és fizika tanszékének docense, **Wladyslaw Gwiazdowski**, a Varsói Műegyetem szerszámgép üzemeltetési tanszékének rendkívüli magántanára, valamint **Jerzy Thojanowski** kandidátus, a lublini Madame Curie-Sklodowska egyetem matematika-fizika és kémia tanszékének adjunktusa.

Henselmann Frigyes, a veszprémi nehézipari egyetem tanársegéde és **Fekete István**, a debreceni Orvostudományi Egyetem orvostudományának tanársegéde, tanulmányút céljából Lengyelországot utaztak.

Megnyílt a Nemzetközi Atomerő Szervezet II. közgyűlése

A bécsi Hofburgban, a Habsburg-uralkodók egykori várpalotájában megkezdődött a Nemzetközi Atomerőszervezet II. közgyűlése, amelyen a szervezet 69 tagállamának küldöttei, valamint vezető nemzetközi és tudományos intézmények megfigyelői vesznek részt. Megfigyelőkkel képviselteti magát a többi között az ENSZ, a Szakszervezeti Világszövetség, a Szubnai Egyesült Atomkutató Intézet, az UNESCO és az egészségügyi világszervezet.

Átadták rendeltetésének

Kína első atomreaktorát

Peking, szeptember 27. Az október elsejei nagy ünnepre készülő kínai népet nagyszerű ajándékkal örvendeztették meg az atomtudósok és technikusok. Szeptember 27-én, több hónappal a kitűzött határidő előtt Peking közelében átadták rendeltetésének Kína első atomreaktorát és ciklotronját.

A szovjet tervek alapján, szovjet berendezéssel és szovjet tudósok segítségével készült 10 000 kilowattos atomreaktor és 2 millió 400 ezer elektronvoltos ciklotron ünnepélyes átadásán jelen voltak a kínai politikai, társadalmi és tudományos élet vezetői, a diplomáciai testület tagjai és a Szovjet Tudományos Akadémia képviselői.

Ne Zsun-cseng, a kínai államtanács elnökhelyettese megnyitotta beszédében a Kínai Népköztársaság kormánya nevében köszönetet mondott a Szovjetuniónak Kommunista Pártjának, kormányának és népének a segítségért, majd **Kuo Mo-zso**, a Kínai Tudományos Akadémia elnöke emelkedett szólásra.

— Kínának a tudományos kutatásban dicsó hagyományai vannak — mondotta —, de a több évszázados feudális és gyarmati elnyomás következtében messze elmaradt a kor-

szervi tudománytól és technikától. Csak a forradalom győzelme tette lehetővé, hogy a felszabadult kínai nép a történelemben eddig nem ismert ütemben és mértékben újjávarázsolja hazáját.

A népgazdaság nagy sikereit említi, hogy a tudomány és technika fejlesztésének 12 éves perspektivikus tervét 5—7 év alatt végrehajtsuk.

Nagy fejlődés előtt áll az atomkutatás is. Mialatt itt, Pekingben átadjuk rendeltetésének az első atomreaktorát, hazánk sok más városában, egyetemén és intézetében is serényen dolgoznak az atomfizikusok. **Mi forrón óhajtuk a békét — mondotta tovább Kuo Mo-zso —, hogy nyugodtan folytathassuk építő munkánkat. De nem ijedünk meg a fenyegetéstől és bármely pillanatban készen állunk visszavágni a támadóknak.**

Nem ijedünk meg az amerikaiak fenyegetésétől sem. A legutóbbi tíz év alatt már kétszer megvertük az amerikaiakat: Kína szarzföldjén és Koreában. Ha ez a lecke még nem volt elég, megkaphatják még egyszer.

A Szovjetuniónak vezetett béketalbor ereje messze felülmúlja a

Tanácskozott az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról.)

Az erőviszonyok eltolódásában igen nagy szerepet játszanak a szocialista országoknak és elsősorban a Szovjetunióknak a technika és a tudomány terén elért hatalmas eredményei.

Kiemelte, hogy a kormány mindennek előtti arra törekszik, hogy a baráti szocialista országokkal megszilárdítsuk és tovább szélesítsük kapcsolatunkat. Ugyanakkor arra törekszünk, hogy rendezzük és fejlesszük kapcsolatainkat a világ minden országával. — E kapcsolatok rendezésénél azonban szigorúan ragaszkodunk a teljes egyenjogúság, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök biztosítása elveihez — mondotta. Végül néhány szóban érintette a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság közötti kapcsolatokat. Befejezésül felhívta az ország dolgozó népét, hogy

törletlen lendülettel, a jövőbe vetett biztos hittel, ereje megfeszítésével dolgozzék tovább a szocializmus felépítésén,

országunk gazdaságának növelésén, a jólét biztosításán, örökdíj éber hazánk szabadságának, függetlenségének megvédésén.

— Az itt benyújtott javaslat a jelenlegi országgyűlés feloszlásáról, az új választások megejtéséről alkalmat fog adni dolgozó népünknek, hogy **kellően értékelje az elért eredményeket.**

ményeket. Eppen ezért nyugodt öntudattal állunk a választók döntése elé — mondta Münnich Ferenc.

Marosán György felszólalása

A vitában elsőnek Marosán György államminiszter, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja szólalt fel.

— Mi a szocialista demokrácia? — tette fel a kérdést és így válaszolt: A néphatalom! A nép vezet az államot, kezében van az államigazgatás. A nép fia — munkások, dolgozó parasztok és a haladó értelmiségiek — ülnek a parlamentben, s a tanácsok is a nép fiából állnak.

— A parlament és a tanácsok megtestesítői a nép uralmának, de a népek még ezeken a saját szervein kívül is módja van beleszólni az ország ügyeibe.

Minden fontosabb törvényjavaslatról vitát indítunk, kikerjük a nép véleményét. Meghallgatjuk azokat, akiknek megjegyzésük van, s ha az helyes és jó, érvényre juttatjuk.

Ha helytelen, türelmesen meggyőzzük a hitetlenkedőket. Az úgynevezett polgári demokrácia szavazata nem elegendő fegyver a nép kezében.

— Milyen másképpen áll nálunk a helyzet! Ez a parlament a munkások, dolgozó parasztok és haladó értelmiségiek parlamentje és még inkább az lesz. Nincs okunk kétkedni, hogy népünk legjobb fiait kül-

Dr. Münnich Ferenc beszámolója szünet követte, majd megkezdődött a vita a Minisztertanács beszámolója fölött.

di majd be az új országgyűlésbe: azokat a munkásokat, parasztokat és értelmiségieket, akik kitűntek a nép szolgálatában, akiknek forradalmi múltja, keménysége, elvi szilárdsága és harciassága biztosították arra, hogy szívük minden dobbanásával népünk fejlődését, hazánk előrehaladását akarják és fogják szolgálni.

Marosán György ezután emlékeztetett arra, hogy a múlt rendszerben sok népellenes törvény született az országgyűlési teremben. A levégő csak 1945 után vált tisztává, amióta a munkásosztály és a paraszt-ság képviselői foglalták el helyüket az országgyűlésben. Részletesen szövegezte a felszabadulás óta elért eredményeinkről is.

— A szavazás nem most kezdődik — mondotta —, választási jelszavaink sem újak. **A szocializmusért, a jobb életért, a magasabb kultúráért és a béke megvédéséért hívjuk harcra népünket.**

A magyar dolgozó nép, a kommunista, a pártokivüli munkások, a dolgozó parasztok és az értelmiségiek mögött 23 hónapos kemény, szép és igaz harc van — mondotta majd részletesen elemezte ezt a harcot és méltatta a Szovjetunió

és a népi demokráciák segítségét. Végül a kommunisták, a munkásosztály vezető szerepéről szólott, hangsúlyozta, hogy pártunk demokratikus párt, eleven politikai életet él és mély gyökereket ereszt a dolgozó milliók között.

Menjünk tanácskozni a néppel és a nép okos, józan szavaitól megzimosodva, vágyaitól áthatva folytassa majd szocializmust építő nagy munkáját új országgyűlésünk.

Éljen a néphatalom és vezető ereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt! — fejezte be beszédét.

Ezután Vass Istvánné, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára szólalt fel, majd Darvas József volt a következő hozzászóló. Kukučka János felszólalása után az országgyűlés a Minisztertanács beszámolója egyhangúlag jóváhagyta. Ezután áttért az országgyűlési képviselők, valamint a tanácsok tagjainak választására vonatkozó jogszabályok módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A törvényjavaslatot dr. Pongrácz Kálmán ismertette, majd az elnök Rónai Sándor felolvasta a Népköztársaság Elnöki Tanácsának levelét:

Az országgyűlés az Elnöki tanács átiratát, illetve az abban felozásra tett javaslatot egyhangúan elfogadta és a felozást kimondotta. Ezután Rónai Sándor az országgyűlés elnöke az ülészakot bezárta.

Hazai Hírek.

Három magyar díjnyertes a müncheni zenei versenyen

A Münchenben rendezett nemzetközi zenei versenyen három fiatal magyar művész nyert elhelyezést. Az ének- és a fagottművészek versenyében az első díjat nem adták ki, itt MARCZIS DEMETER, illetve JANOTA GÁBOR nyerte a második díjat. KOCZIS ALBERT a harmadik lett a fiatal hegedűművészek versengésében.

Összehívták a Hazafias Népfrent Országos Tanácsát

A Hazafias Népfrent országos elnöksége október 4-én, szombaton délelőtt 11 órára, az Országház vadásztermébe összehívta a Hazafias Népfrent Országos Tanácsát. (MTI)

MŰVELŐDÉSI OTTHONT ÉPÍTET

A lakosság kívánságára Ipolytarnóc községi tanácsa. A mintegy félmillió forintos beruházási költség nagy részét a községfejlesztési alapról fedezik, de megkezdtek a társadalmi munka szervezését is. Az alapozási munkát még összel befejezik.

ÚJ MŰTÖT ÉS KÖRTERMEKET ÉPÍTETEK

A tatabányai kórházban. A megyében ezzel több mint kétszázra emelkedett a születési ágyak száma.

NEHÁNY NAP MŰLVA MEKKEZDIK

Budapestten Európa egyik legkorszerűbb kémiai kutatóintézetének építését.

ÖTSZAZ FORINT FIZETÉS KAPNAK

napi hat órát dolgoznak a Belsőminiszter Gyárba felvett 14-16 éves fiú- és leánygyakornokok.

NÉPMŰVELÉSI KÜLDÖTTÉSG

UTAZOTT Bulgáriába, a magyar-bolgár kulturális egyezmény keretében.

ÚJ, 42 SZOBAZ SZÁLLÓT RENDEZNEK

be jövő év elejére Miskolcon az egykori Pannónia Szálló épületében.

NAGY MEGTISZTELLETES ERTE

az István-kórház sebész főorvosát, dr. Gusztáv Aurélt, akit a világhírű agysebész, Oliviero professzor kéthavi időtartamra stockholmi idegsebészeti klinikájára vendégként meghívott.

A HAZI BETEGPÁPOLÓNI RENDSZER

az Egészségügyi Minisztérium Kollegiumának megállapítása szerint bevált. Folytatni, sőt fejleszteni fogják nemcsak a városokban, hanem a falvakban is.

JÓ A DOHÁNYTERMÉS

az idén, mint azt a már letört dohánylevelek bizonyítják. Harmadikharom mesterséges szárítóüzemben készítik elő a dohányleveleket.

CSAK EGÉSZSÉGRE ÁRTALMATLAN

anyagból készíthető gyermekjáték. A játékaru előállításáról és forgalombahozatalának közegészségügyi feltételeiről hozott együttes rendeletet a belkereskedelmi, az egészségügyi, a könnyűipari és a művelődésügyi miniszter.

A LIÉGE-i nemzetközi vonósnégyes verseny II. díját

az I. díjat a zsűri nem adta ki. A vonósnégyes tagjai: Székely János, Krasznai János, Szász József és Szász Árpád.

EUROPA első barlangfürdőjét nyitják

Miskolc-Tapolcán. A termálfürdő mögötti várhegyben a karsztvíz hatására a mésztufában hatalmas barlang keletkezett, amelyet a miskolci Vízmű és Fürdő Vállalat barlangfürdővé épített ki. A fürdőt óránként nyolcvan-száz ember használhatja. A fürdő megnyitását jövő év május elsejére tervezik.

A VÉRMEZŐN, vagy a Palota téren állítják fel a Dózsa-szoborcsoportot.

Roberto Benzi októberben Budapestre látogat

Roberto Benzi, aki ez év áprilisában betegsége miatt nem tudta megtartani budapesti koncertjét, októberben a magyar fővárosba látogat. Október 13-án az Erkel Színházban vezényli az Állami Hangversenyzenekart. A hangverseny műsorán Weber Búvós vadászának nyitánya, Beethoven VII. szimfóniája, Wagner Lohengrinjének első felvonásából az előjáték, Ljadov: Kikimora című műve és Respighi-től a Róma fenyői szerepel.

Széleskörű munkaverseny bontakozik ki november 7 tiszteletére

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére Heves megyében a Mátra vidéki szénmedence legnagyobb aknaüzemének, a Petőfi-altáró dolgozói kezdeményezésére indult a munkaverseny. Az akna dolgozói vállalták, hogy az évfordulóig újabb két százalékkal csökkentik a termelési költségeket és megszüntetik az igazolatlan hiányzást. A kezdeményezés alapján szeptember 23-án délig a megye tizenöt üzemének dolgozói határozta el, hogy szintén versennyel köszön-

tik a nemzetközi proletariátus nagy ünnepét.

Többek között versenyt indítottak a Mátra vidéki tröszt üzeimé, Egercsehi bányászai, a recski és a gyöngyösorszi ércbányászok, akik valamennyien az önköltség csökkentését és a minőség javítását vállalták.

A Középdunántúli Szénbányászati Trösztnél a dudari bányüzem hatvan kitüntetett dolgozójának kezdeményezésére szeptember 24-én reggel kezdődött a verseny; a legfontosabb feladat itt is a szén minőségének további javítása és az önköltség csökkentése.

Naponta egymillió forintot költ az állam a dolgozók étkeztetésére

Ma már sokan természetesen veszik, hogy üzemekben, hivatalokban tiszta, szépen berendezett, jól felszerelt étteremben étkezhetnek. 3500 üzemi konyha van az országban. A statisztikai adatok szerint 1958-ban naponta több, mint 650 000-en étkeznek az üzemek és hivatalok éttermeiben. Az

állam — csak az ebédhözjárulásokkal — naponta több mint egymillió forintot fordít az üzemi étkeztetés támogatására. Ezenkívül több százmillió forinttal járul hozzá a konyhák fenntartásához. A bányászokban és az építőiparban vacsorát is fogyasztanak a dolgozók.

Több mint 108 millió forintot takarítottak meg a pesti KISZ-tagok fél év alatt

Budapestten a fiatalok brigádjai és a takarékosági mozgalmában résztvevő kizsisták eddig 108 millió 586 ezer 225 forint megtakarítást értek el ebben az esztendőben. Az összeg részeredményei a következők: importanyag megtakarítás 5 millió 643 213 forint, egyéni takarékoság 33 millió forint, újítások és találmányok 3 millió 500 ezer forint, egyéb megtakarítás 3 millió 1618

forint, társadalmi munka 100 ezer forint, energiatakarékoság 5 millió 743 219 forint, önköltségcsökkentés 3 millió forint.

A KISZ most takarékosági jelvényt alapított. A kitüntetést Budapestten és vidéken a helyi bizottságok adományozzák az alapszervezetek javaslatai alapján a kimagasló eredményeket elért fiataloknak.

Jövöre folytatják a Hanság lecsapolását

A KISZ Központi Bizottságának felhívására 1958 nyarán az önkéntes ifjúsági építőbrigádokban, a Hanságban és a szigetközi Duna-gát építésénél kéthetes váltással, mintegy négyezer egyetemi hallgató és középiskolás diák dolgozott. Rajtuk kívül az ország különböző részeiből vasárnaponként csaknem nyolcezer munkás- és parasztfiatal vett részt önkéntesen a Hanság lecsapolási munkáiban.

A KISZ Intéző Bizottsága köszönetet mondott a munkában részt vett fiataloknak, a szülőknél és a tanároknak, valamennyi személynek és szervnek a munkához adott segítségért.

A KISZ Intéző Bizottsága a fiatalok, a szülők és a tanárok kívánságára úgy határozott, hogy 1959-ben a munkát tovább folytatja, és az önkéntes ifjúsági építő taborokat bővíti.

Ifjúsági termelészövetkezetek

A Nagykunság és a Jászság parasztfiataljai eddig négy községben, Tiszaburán, Jászságon, Besenyszögön és Tiszaröfön alakították meg ifjúsági termelészövetkezetüket. A négy közös gazdaság 50 tagja, mintegy 600 hold állami tartalékföldön kezdett munkához. Az ifjúsági termelészövetkezetek a tervek szerint elsősorban kapásnövények, kukorica és cukorrépa, valamint konyhakerti növények termesztésére alapozzák jövedelmük nagy részét. A már meglévő szövetkezeteken kívül hat helyen működik ifjúsági tsz-előkészítő bizottság.

Egy hét alatt három termelészövetkezet alakult Csongrádban

Csongrád megyében az idén több mint 1300-an léptek a társas gazdálkodás útjára, s csupán az elmúlt egy hét alatt három mezőgazdasági termelészövetkezet alakult.

Fiatalok alakítottak a napokban termelészövetkezetet Eperjes község határában. Az eddig termelőcsoportként működő Május 1. tagjai úgy döntöttek, hogy az új gazdasági évben már minden munkát közösen, mint alapszabály szerint végeznek. Amikor a környékbeli egyénileg gaz-

dálkodó fiatalok erről tudomást szereztek, tizenkét felvételüket. A tsz tagsága határozott afelől is, hogy az e vidéken jól jövedelmező rizstermeléssel foglalkoznak elsősorban. Bordány községben gyümölcstermelő dolgozó parasztok alakítottak termelészövetkezetet, amelynek elnökévé a község párttitkárát Dudás Imrét választották. Cserebökényen az Április 4. termelőcsoport átalakult mezőgazdasági termelészövetkezeté.

A magyar ipar is felkészül a szintetikus textilszálak gyártására

A magyar textilipar készül a gyártást foganatosító szintetikus szálak tömeges alkalmazására. A nylon és a perlon, a többi kémiai úton előállított szál alapanyaga most még külföldről érkezik. Rövi-

desen megkezdődik a danulon elnevezésű magyar szintetikus szál gyártása a Hungária Vegyiművekben, később pedig a most épülő Tiszavidéki Vegyiműveknél is gyártani fogja a kaprolaktámból készülő szintetikus szál alapanyagát.

Házhoz szállítják a tejet, vaját és pékáru

A Belkereskedelmi Minisztérium legutóbbi kollégiumi ülésén úgy határozta, hogy a fogyasztók igényeinek tökéletesebb kielégítését szolgáló kereskedelmi tevékenységet ki kell szélesíteni. Gondoskodni kell például a garanciás javításról, a kölcsönzésről, az áruk házhoz szállításáról. Elsősorban a tej, kenyér, péksütemény, továbbá a nehéz, terjedelmes és törékeny áruk házhoz szállítását szervezik meg. Élelmiszer rendszeres szállítását csak ott vezetik be, ahol egy boltnál legalább százötvenen jelentik be erre

igényüket. Szegeden, Pécsen, Győrött, Debrecenben és Miskolcon tíz-tizenöt kétműszakos boltot jelölnek ki erre a célra. A tejet és a péksüteményt a küldőcsoport a házfelügyelőnél helyeznek el, akik gondoskodnak továbbításukról. Budapestten négy, kizárólag élelmiszert szállító üzletet szerveznek, míg a háztartási cikkek szállításával a háztartási boltokat bízzák meg. A házhoz szállítási díjak minimálisak lesznek, tejnél például literenként 30, péksüteménynél darabonként 4 fillér térítést kell fizetni.

5 kilóval több hús jut minden lakosra 20 literrel több tej

Tovább növeli a vaj, a sör, az édességfélék, a konzervek gyártását a hároméves tervben az élelmiszeripar

Az utcákon járva, az üzletek kirakatait nézgetve nagyon sok látnivaló akad. Különösen az élelmiszerüzletek, a csomagolóipar, a csomagolóipar kirakatai gyönyörködtetőek. A felhalmozott áruk között az ember mindent megtalál, amit csak kíván. Ez azzal magyarázható, hogy élelmiszeriparunk az utóbbi években jelentős fejlődést ért el, bár igaz: ezzel párhuzamosan megnövekedtek a vásárlók igényei is.

A megnövekedett táplálkozási igényeket láthatjuk, ha megnézzük egy-egy család étrendjét, de hűen tükrözi ezt a statisztika is. Az Élelmiszerügyi Minisztérium illetékes osztályán bőséges tájékoztatást adtak erről a „Néphadsereg” munkatársának:

— Hazánk lakosságának élelmiszerfogyasztása nemcsak éri — hangzott a felvilágosítás — hanem sok tekintetben túlszámolja a kapitalista országokban levő fogyasztást.

Amíg a szomszédos Ausztriában 2910, az Egyesült Államokban 3100 az egy főre eső kalóriafogyasztás, addig hazánkban: 3122.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy nálunk igen jól táplálkoznak az emberek. Néhány termék előállításában azonban bizonyos lemaradás mutatkozik még, amelyen a hároméves terv és a távlati terv változtat majd. Elsősorban az állati fehérje — hús, tej, tejtermék stb. — termelésében kell pótolni a lemaradást.

— A hároméves terv idejére az élelmiszeripar termelésének 10—12 százalékos emelkedését tervezték, de

a mezőgazdaság gyorsított fejlődése biztató alap arra, hogy ezt jelentősen túlszámoljuk.

Különösen a tejtermékekben lesz hatalmas arányú növekedés. A vajtermelés a tervezett 19 százalékos emelkedés helyett már jövőre 40 százalékkal növekszik. Ez azt jelenti, hogy az egy főre eső évi fogyasztás a tavalyi 80 dekagramm helyett 130 dekagramm, a tejfogyasztás 100 liter helyett 120 liter lesz.

— A hústermelésben is hasonló a helyzet.

Az 1934—38-as évekhez viszonyítva egy fő már most évi 8 kilogrammal több húst fogyaszt és ez 1960-ig további 5 kilogrammal emelkedik.

A háziasszonyok öröme ez a növekedés elsősorban sertés- és húsból jelentkezik majd.

— Az itálaru és az édességfélék gyártásáról ugyancsak gondoskodik az élelmiszeripar. A hároméves terv végére 4 literrel nő a sör-, illetve 15—18 dekagrammal az egy főre eső csokoládéfogyasztás.

— A dohánnyáruk készítése csak a lakosság szaporodásának arányában növekszik, mert a jelenleg gyártott mennyiség bőségesen kielégíti a szükségletet. Így van ez más cikkeknel is, sőt a lisztnél és kenyérszálaknál is. A liszt és kenyérszálaknál is a termelés, mert kisebbek lettek az igények. Napjainkban kevesebb liszt és kenyér fogy, mint például 1934—38-ban. Akkor egy ember évi összes lisztfogyasztása 145 kilogramm volt és bár ez a szám egyes időszakokban megnőtt, 1957-ben mégis 138 kilogrammra csökkent és 1960-ig újabb 10 kilogrammra lesz kevesebb. Hogy ez mivel magyarázható?

— Nincs ebben semmi különös, mindez az életszínvonal emelkedését mutatja. Mert aki húsos-káposztát, baromfit és egyéb állati eredetű, fehérjékkel teli kalóriadús ételeket eszik, az természetesen lényegesen kevesebb kenyeret fogyaszt, mintha kevesebb tápértékű étel kerülne asztalára.

— A lakosság táplálkozása tehát egyre választékosabb, a magasabb igényeknek megfelelően alakul. Keresetesebbek az értékes, tápláló élelmiszer-cikkek, míg az olcsóbb áruk iránt napról napra kisebb az érdeklődés. A vásárlóknak ez az igényessége az élelmiszeriparra fontos feladatot ró. Ezért a hároméves tervben és azon túl a távlati tervekben is kulturáltabb, fejlettebb ellátást kívánunk biztosítani a dolgozóknak. Gondot fordítanak arra is, hogy az élelmiszeripari cikkek megfelelő mennyiségben, csomagolásban kerüljenek a fogyasztók asztalára. Ezért most az úgynevezett kisebb adagok készítésére törekszenek.

A konzervgyárak inkább a 10—20 dekagramm súlyú konzerveket készítik, s növelik a közkezdelt csomagolt zsírt, a vákuumos eljárással műanyagba csomagolt felvágott gyártását is.

A csökkenő kenyérfogyasztás mellett gondoskodnak más áruk bőséges választékáról, így például több sütemény készítéséről. Évente az eddiginél 250 millió darabbal több süteményt gyártanak.

A megnövekedett igényekkel így tart lépést az elkövetkező időben az élelmiszeripar. Erre biztosíték a tervszerű munka és az alapanyagokat szolgáltató mezőgazdaság hatalmas arányú fejlődése.

Ünnepségek a néphadsereg napján

Száztiz esztendővel ezelőtt a pákozdi dombokon vívta dicsőségteljes csatáját a szabadságharcoló harcoló magyar néphadserege. Az évfordulót a már hagyományos néphadsereg napján ünnepelte az ország: a pákozdi csata színhelyén emelt honvédelmi emlékműt koszorúzták ünnepséggel rendezték.

Ez alkalommal kegyelettel emlékeztek a szabadságharcos hősökre a párt, az Elnöki Tanács, a kormány, a Hazafias Népfőrdő képviselői és a tömegszervezetek küldöttel, valamint a külföldi katonai attasék és a hazánkba érkezett külföldi katonai delegációk vezetői.

A koszorúzási ünnepséget színpompás katonai díszmenet fejezte be.

Vasárnap este a Magyar Néphadsereg Színházában hon-

Doktori és diszdoktori avatások az egyetemeken

A Budapesti Orvostudományi Egyetem tanácsa szombaton nyilvános rendkívüli tanácsulást tartott az Erkel Színházban, ahol jubileumi díszlevelet adtak át olyan orvosoknak, akik oklevelet elzárta 65, 60, illetve 50 évvel szerezték meg, s doktorrá avatták az egyetemi tanulmányaikat ez évben befejezett 270 orvost és 30 fogorvost. Vasdiplomát kapott dr. Raics Aladár 65. gyémántoklevelet dr. Faragó Mór és dr. Iványi Kornél 60. aranydiplomát dr. Barát Gizella, dr. Ehrenfeld Ignác, dr. Grosszmann Ferenc, dr. Kálmán Ernő, dr. Müller Mária Terézia, dr. Nagy-Iványi Fekete Sándor, dr. Nöti Lajos, dr. Szekeres Oszkár és dr. Zeman Dezső 50 évvel át kifejtett orvosi tevékenységért. A Debreceni Orvostudományi Egyetemen 93. a Szegedi Orvostudományi Egyetemen 111 orvost avattak doktorrá szombaton.

Hazai Hírek.

Kádár János és Marosán György fogadták a kínai ifjúsági küldöttséget

KÁDÁR JÁNOS, az MSZMP Központi Bizottsága első titkára és MAROSÁN GYÖRGY, az MSZMP Központi Bizottságának titkára fogadták és baráti beszélgetést folytattak a hazánkban tartózkodó Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának küldöttségével, élén VAN VEI-JEL, a Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkárával, a küldöttség vezetőjével.

Nagy érdeklődés a magyar bányagépek iránt az esseni vásáron

Hazaérkezett a Német Szövetségi Köztársaságból Lévardi Ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese, aki részt vett az esseni bányagépekkiállításon és vásáron, amelyen magyar gépeket is kiállítottak. Elmondta, hogy a magyar gépek iránt várakozáson felüli érdeklődés nyilvánult meg. Különösen a Hidas-féle szénrakodó aratott sikert. A nyugati cégek százával kérték a róla szóló ismertetéseket. A másik nagy sikert a Kóta-féle homokpuska aratta.

A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG NEMZETI ÜNNEPE, a népköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából a kínai nép és pártja dicső harcainak tiszteletére, a Hazafias Népfőrdő budapesti bizottsága és a Magyar Szocialista Munkáspárt nagybudapesti bizottsága szerdán délután gyűlést rendezett a Sportcsarnokban.

NEMZETKÖZI BANYAÉPÍTŐ KONFERENCIÁT tartottak Varsóban, amelyen magyar résztvevő volt az Ajtay Zoltán, a Bányászati Kutató Intézet igazgatójának, vezetésével héttagú küldöttség vett részt.

32 MILLIÓ FORINTOT irányított elő a hároméves terv időszakában munkávédelemre a vegyipar.

ROMÁNIAI MÉSzkÖBÖL épül újjá a Vár belső nagyudvara. Ilyen közből épült annak idején a Mátyás templom és a New York-palota épülete is.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI megállapodást írtak alá a szovjet és a magyar mezőgépezési intézetek vezetői Budapesten.

MÁR 800 TONNA KÉNT ADOTT az iparnak és a mezőgazdaságnak a nyolcadik hónapja működő sztálinvárosi kénüzem.

ORSZÁGSZERTE KORSZEROSITIK, bővítik a több évtizedes elavult postaépületeket. Különböző gépeket, berendezéseket helyeznek el, csöpszákkal automatizálják a szállítást, a postai munka egy részét.

INDUKCIÓS KEMENCÉT vásárolt, 57 000 dollár értékben az argentin Fabricas Militares nevű gyár a NIKEX-től.

A VAKOK ÉS CSÖKKENT LÁTÓKÉPESSÉGŰEK részére a fővárosi tanács mintegy nyolcmillió forintot költéssel új, korszerű seprű- és kefégyártó üzemet épített a Laky Adolf utcában.

ELKÉSZÜLT A BELVÁROS fejlesztésének hároméves terve.

MEGKEZDŐDÖTT az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elemi részecskével foglalkozó kollokviuma. A kollokvium tárgya az atommagrészecskék nagy energiájú kölcsönhatásainak, bomlásának, elméletének vizsgálata. A konferencián 18 külföldi fizikus is részt vett.

A RÓMAI nemzetközi mérészhétközszeres négytagú magyar küldöttség utazott.

HARMONHONAPOS vendégszerelés után visszaérkezett Budapestre a Szovjetunióban járt magyar artístacsoport.

A MŰVÉSZETI SZAKSZERVEZETEK SZÖVETSÉGÉNEK vendégeként Budapestre érkezett a Szovjet Kulturális Dolgozók Szakszervezetének küldöttsége.

A VÁCI HIRADÁSTECHNIKAI ANYAGOK GYÁRÁT az ipar vezetői híradástechnikai bázissá kívánják fejleszteni 1960-ig. A gyár a rádiókhoz, televíziókhoz szükséges áramköröket, valamint szöveggyártásban transzformátorokat készít.

A RÓMAI nemzetközi mérészhétközszeres négytagú magyar küldöttség utazott.

HARMONHONAPOS vendégszerelés után visszaérkezett Budapestre a Szovjetunióban járt magyar artístacsoport.

A MŰVÉSZETI SZAKSZERVEZETEK SZÖVETSÉGÉNEK vendégeként Budapestre érkezett a Szovjet Kulturális Dolgozók Szakszervezetének küldöttsége.

A VÁCI HIRADÁSTECHNIKAI ANYAGOK GYÁRÁT az ipar vezetői híradástechnikai bázissá kívánják fejleszteni 1960-ig. A gyár a rádiókhoz, televíziókhoz szükséges áramköröket, valamint szöveggyártásban transzformátorokat készít.

Modern szállók és éttermek épülnek a Balaton partján

A Balaton partján most ószszel nagyszabású építkezés kezdődik.

A tervek szerint először a badacsonyi partvidéket akarják rendbehozni. A kikötőtől felfelé modern bazársort építenek még ebben az évben. A kikötő szomszédságában egy modern cukrászda épül, műanyagbevonatú berendezésekkel, színes, tarka bútorokkal. Az építés mintegy másfélmillió forintba kerül.

A híres Kisfaludy-ház nagy látogatottságára való tekintet-

tel a jövő évben elkészül a százszemélyes, modern, fedett terasz, ahonnan a látogatók élvezhetik a gyönyörű kilátást. Később a fenyveserdő mellé modern szállodát építenek.

Balatonfüreden felépül az első magyar Motel-szálló. Itt földszintes, kétszemélyes szobákat terveznek, előtte autógarázs. Az új szállodakülönlegességet a jövő évben adják át. Jövőre Tihanyban is elkészül egy modern kikötő, fedett, városcsarnokkal, ernyő alakú, színes fém tetővel.

Kiosztották a mezőgazdasági kiállítás díjait

Szombaton délelőtt rendezték meg az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár

díjkiosztó ünnepségét. A díjak átadásánál jelen volt Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Halász József, a MEDOSZ titkára, a Földművelésügyi Minisztérium, az Élelmiszerügyi Minisztérium, a SZÖVOSZ több vezető munkatársa.

Összesen 950 díjat osztottak ki. A földművelésügyi miniszter 67 nagydíjjal, az élelmiszerügyi miniszter 27, a SZÖVOSZ igazgatója pedig 115 díjat ajánlott fel.

Országszerzte megkezdődött a szüret

Az idei rendkívüli meleg és amelletti száraz nyár vége, ősz eleje siettetta a szőlők érését, s szeptember utolsó harmadában szinte valamennyi borvidéken megkezdtek a korai érésű szőlőfajták szüretjét.

A Soproni borvidéken a fehér szőlőfajták szüretelése általános, a kék szőlőket majd csak október 5-e körül kezdik szedni...

Veszprém megyében Badacsony, Balatonfüred és Csepak környékén kezdték meg a korai fajták előszüretjét.

Megalakult a KGST építésügyi állandó bizottsága

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának építésügyi gazdasági és tudományos műszaki együttműködési állandó bizottsága szeptember 15-től 17-ig tartotta alakuló ülését Berlinben. Az ülésen Magyarország képviselőjében részt vett Trautmann Rezső építésügyi miniszter is.

A bizottság munkatervében előirányozta az építőipar nagyüzemű fejlesztése kérdéseinek, az építészet problémái-

nak, valamint az új, tökéletesebb gépek és felszerelések építőipari bevezetése, az építőipari munkák jobb szervezése, az építési költségek csökkentése, az építőanyagok gazdaságossága, gazdaságosabb és fejlettebb építőanyagok és szerkezetek felhasználása, az építőanyagipari termelés és az építőgépgyártás művelése kérdéseinek, valamint a városrendezés és regionális tervezés problémáinak feldolgozását.

Október 1-én bezárta kapuit a mezőgazdasági kiállítás.

Mao Ce-tung és Csou En-laj a Kínai Népköztársaság hatalmas sikereiről

KÍNA NEMZETI ÜNNEPE

Nagy múltú, hatalmas nemzet ünnepe Ázsiában. Földgolyónk minden pontjáról folyamként árad felé a népek rokonszenve. Kilenc esztendője az imperializmus elszenvedte történelmének második legnagyobb vereségét: 1949 október 1-én egy szeptemarangolt félfedudális korrump ország romjain kikialtották a Kínai Népköztársaságot.

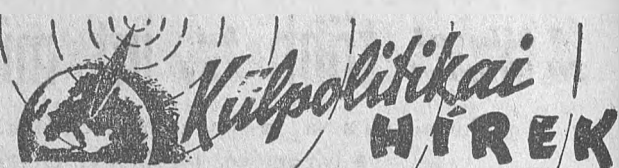
Kína nem az „egy marék rizs” országa többé, hanem a fantasztikus ütemben fejlődő ipar és mezőgazdaság, az alkotás lázában égő százmilliók. Napról napra növekvő ereje döntő módon járult és járul hozzá ahhoz, hogy a nemzetközi erőviszonyok mind jobban a beke, a szocializmus tábora javára tolnak el.

Csou En-laj végül kifejezte a kínai nép köszönetét a békeszerető országok, elsősorban a Szovjetunió kormánya és népei iránt azért a hatalmas támogatásért, amelyben a kínai népet részesítették.

A kínai nép nem sajnál semmiféle erőfeszítést, hogy fokozza a nagy Szovjetunió vezette béketáborral való szolidaritását, továbbfejlessze baráti együttműködését Ázsia, Afrika, Latin-Amerika és a világ más népeivel a békés együttműködés öt elvének megfelelően.

Amerikai cégek szovjet filmeket vásárolnak

Amerikai filmcégek képviselői érkeztek Moszkvába, hogy a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok filmcseréjéről tárgyaljanak. A küldöttséget Eric Johnston, az amerikai filmgyári dolgozók nemzeti szövetségének elnöke vezeti. Johnston kijelentette a sajtó képviselőinek: Azért jöttem ide, hogy tárgyalásokat kezdjek megfelelő szovjet szerzőkkel az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti filmcseréről. Szó esik majd a két ország kulturális együttműködéséről, s más kérdésekről is. Szeretnénk megvásárolni néhány szovjet filmet, és — ha jól tudom — a szovjet szerzők is meg akarnak vásárolni bizonyos amerikai filmeket. Mindent elkövetünk majd, hogy a tárgyalásokat siker koronázza.

PAUL ROBESON,

a kiváló amerikai énekes londoni sajtóértekezletén nagy elragadtatással nyilatkozott a Szovjetunióban tett látogatásáról. Az Egyesült Államok távol-keleti politikájáról szólva kijelentette, hogy „az Egyesült Államok kalandja a kínai vizeken teljesen megbocsáthatatlan, és az egész emberiséget veszélyezteti”.

Befejeződött

az Enescu-fesztivál

George Enescu „Oidipus” című operájának díszbemutatójával befejeződött a nagy román zeneszerző emlékének tiszteletére rendezett első nemzetközi Enescu zenei fesztivál. A díszbemutatón megjelentek a párt és a kormány vezetői, neves közéleti személyiségek. Részt vettek a díszbemutatóon a nemzetközi zenei élet kiválóságai is: világhírű művészek és karmesterek, akiknek közreműködésével rendezték meg a budapesti zenei ünnepségeket.

SZÜNNI NEM AKARÓ SIKER jellemzi a „Szállnak a darvak” párizsi szereplését. A francia főváros két legnagyobb bemutató mozijában már négy hónapja zsúfolt nézőter előtt játsszák a kitűnő filmet.

A KINAI KOMMUNISTA IFJUSÁGI SZÖVETSÉG központi bizottsága bejelentette, hogy november 5-én Pekingben megkezdődik a „szocializmus fiatal aktív építőinek” II. országos értekezlete. Az értekezleten 5000 küldött vesz részt.

A NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS FILMSZÖVETSÉG szeptember 10-től 20-ig Moszkvában tartja 12. kongresszusát. A kongresszussal egy időben a szovjet fővárosban nemzetközi tudományos ismeretterjesztő filmfesztivált rendeznek. Magyarország négy filmet mutat majd be.

NEGER IROK ÉS MŰVÉSZEK világkongresszusát szeptember 21–25 közt tartják Rómában, az Afrikai Művelődési Társaság (Société Africaine de Culture) rendezésében.

CSEN CSIN-FANG, a Kínai Népköztársaság iraki nagykövete megérkezett Bagdadba. A nagykövetet a repülőtéren a külügyminisztérium tisztviselői, a szocialista országok diplomáciai képviselői fogadták.

MÉG NEM SZEREPEL a térképen az a város, ahol az újonnan épülő szovjet atom-elektromos műdolgozó laknak. A Pravda és több más szovjet lap keddi száma fényképet közöl ennek a mesés gyorsasággal épülő városnak egyik utcájáról. Fényképet közölnek továbbá arról az épületről, ahol az elektromos műreaktor van, a reaktor felső részéről, az erőmű kapcsolótáblájáról.

KÖLÖZSVÁROTT Budai Nagy Antalnak, Temesvárott pedig Dózsa Györgynek emelnek szobrot. Ugyancsak szobrot állítanak dr. Petru Grozának Bukarestben.

JOSEF HROMADKA professzornak, a prágai egyetem evangélikus hittudományi karának dékánjának a moszkvai Kreml Szverdlov-teremben átnyújtották a nemzetközi Lenin-békedíjat.

163 HAJÓ ESETT szerencsétlenség áldozatául 1957-ben a tengeren — közli a Lloyds angol hajózási társaság. A legdrágább hajószerecsenés a „Pamir” nyugatnémet iskolahajó elsüllyedése volt. A legtöbb hajót, szám szerint 18-at, Nagy-Britannia veszítette.

A LEGTÖBB DIÁKHÁZASÁGOT az északi országokban kötik: Svédországban a diákok 25, Dániában 20, Finnországban 15 és Norvégiában 12 százaléka házas.

A BECSI NEMZETI KÖNYVTÁR díszteremben megnyitja az európai nemzeti könyvtárak küldöttének az UNESCO által összehívott értekezletét. A három hétre tervezett megbeszéléseken 25 kelet- és nyugat-európai állam, köztük Magyarország könyvtárainak képviselői is részt vesznek. Az értekezlet célja: az európai nemzeti könyvtárak kölcsönös együttműködésének megszervezése, s a fennálló kapcsolatok erősítése.

Mao Ce-tung a kínai nép feladatairól

Mao Ce-tung elnök látogató körutat tett Vuhan tartományban. Látogatása után nyilatkozott az Uj-Kína munkatársának. Egyebek között kijelentette:

Látogatása alkalmával meggyőződött róla, hogy a tömegekben hatalmas energia feszül. Ezen az alapon minden feladat megoldható. A legelső az acélgártás feladatainak megoldása. A továbbiakban dicsérőleg szolt a milícia szervezőteréről, rámutatott, hogy ezt a szervezetet nagy arányban fejleszteni kell. Az imperialista mesterkedések miatt Kínának — hatalmas fegyveres erői mellett — igen nagy számú milícia-hadosztályra is szüksége van. Ha az imperialisták megtámadnák Kínát, s betörnének területére, úgy találnák, hogy minden lépcsők nagy nehézségbe ütköznek. Az imperialisták reakciós klikkeket támogatnak különböző országokban, ezek a klikkek szembenállnak a néppel. Az imperialisták erőszakkal megszállnak sok gyarmati s félgymarmati országot és háborúval fenyegetik a világot. Ennek következtében a világ népeinek több mint 90 százalékát maguk ellen fordították. Az imperialisták ma még élnek és arcátlan viselkedést tanúsítanak Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában. A nyugati világban még elnyomják a saját országok néptömegeit. Ennek a helyzetnek meg kell változnia. A világ népeinek az a feladatuk, hogy véget vessenek az imperializmusnak, különösképpen az amerikai imperializmusnak.

Csou En-laj beszéde

Csou En-laj miniszterelnök beszédet mondott a Kínai Népköztársaság megalapításának 9. évfordulója alkalmából rendezett fogadáson, amelyen több mint 70 ország képviselői jelentek meg. A miniszterelnök beszélt a szocialista építési rohamos haladásáról s kijelentette: Kínában ezen a nyáron kétszer annyi gabonát takarítottak be, mint az előző évben. Az egész kínai nép nagy lendülettel dolgozik, hogy megkészszeresse az acélgártást.

Ezután a következőket mondta:

„Az a hatalmas lendületű mozgalom, amelyet a kínai nép a kommunák fejlesztéséért országsszerte kifejt, kétségkívül hozzá fog járulni, hogy szocialista építésünket magasabb fokra emeljük, s

kedvező feltételeket teremt ahhoz, hogy országunk kommunista társadalommá változzék.”

„Ilyen körülmények között az az idő, amelyre Kínának szüksége van, hogy az ipari termelés tekintetében utolérje és túlszárnyalja a legnagyobb kapitalista országokat, sokkal rövidebb lesz, mint gondoltuk” — fűzte hozzá a miniszterelnök. „A kínai nép a kommunista párt és Mao Ce-tung elnök vezetésével képes lesz arra, hogy ne csak rohamlépésekben haladjon előre, hanem hogy

megnyerje az imperialista országokkal vívott békés versenyt is.”

Csou En-laj a továbbiakban kijelentette:

— Kimoj és Macu visszavétele teljesen kínai belső ügy. Az Egyesült Államoknak nincs joga, hogy ebbe beavatkozzék.

Közzétették Hamarskjöld közel-keleti jelentésének szövegét

New Yorkban közzétették Dag Hamarskjöldnek, az ENSZ főtitkárának jelentését a rendkívüli közgyűlésnek a libanoni és jordániai helyzetre vonatkozó határozata végrehajtásáról. A jelentés beszámol azokról a tárgyalásokról, amelyeket az ENSZ főtitkára Jordánia, az Egyesült Arab Köztársaság és Libanon fővárosában folytatott.

Az ENSZ-közügylés keddi délelőtti plenáris ülésén folytatták a nemzetközi helyzet általános vitáját. Elsőnek Monem Rifai, a jordániai küldöt-

ség vezetője szólalt fel, bejelentette; szerdán közli azt az időpontot, amikor megkezdődik az angol csapatok kivonása Jordániából. (A bejelentés lapzártakor hangzott el. A szerk.)

Felszólalt Mahgub szudáni külügyminiszter, majd Sir Claude Corea, a ceyloni küldöttség vezetője hangoztatta, hogy a népi Kína felvétele a világszervezetbe elősegítené számos nemzetközi probléma megoldását és így hozzájárulna a béke megőrzéséhez.

Az automatizálás kérdése a kohó- és gépipari szakszervezetek nemzetközi értekezletének napirendjén

Véget ért a nemzetközi konferencia

A kohó- és gépipari szakszervezetek prágai nemzetközi értekezletén nagy érdeklődést keltett Samuel Lilley nottinghami egyetemi tanár előadása az ipar automatizálásának helyzetéről és szociális következményeiről. Hangoztatta, hogy az automatizálás, amely a fejlett ipari országokban gyorsan halad előre, lehetővé teszi a dolgozók életszínvonalának lényeges emelését. A tapasztalat az, hogy ez az eredmény csak a szocialista országokban következik be. A tőkés országokban az automatizálás következtében

kimutathatóan növekszik a munkanélküliség.

A kohó- és gépipari szakszervezetek prágai nemzetközi konferenciájának, befejezése előtt Louis Sallant, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkára szólalt fel és főleg a különböző szakszervezetekhez tartozó dolgozók akcióegységének fontosságát hangsúlyozta. A kohó- és gépipari szakszervezetek prágai értekezletének jelentőségét növeli, hogy az értekezleten a kohó- és gépipari dolgozó munkások és alkalmazottak 70 százalékának képviselői vettek részt.

Giacomo Adducci, a Fém- és Gépipari Dolgozók Nemzetközi Szakmai Szövetségének titkára záróbeszédében ugyancsak az akcióegység kérdésével foglalkozott, amely az értekezleten különösen a békéért folyó harc kérdésében jutott kifejezésre nagy erővel.

Moszkvában győzelmi emlékművet állítanak fel

Moszkva nyugati peremének egyik magaslatán gyönyörű emlékművet állítanak a Nagy Honvédő Háborúban aratott győzelem emlékére.

A versenypályázatra több mint 150 tervezet érkezett be — művészkollektívák és egyes művészek tervei. Az alább ismertetett két tervezet kapta a legmagasabb elismerést.

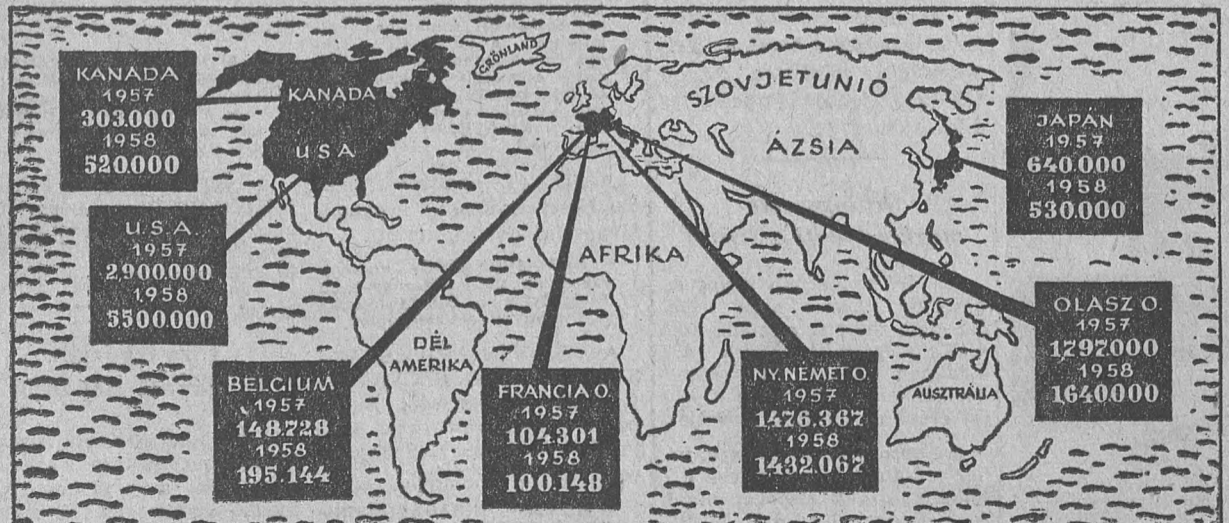
A kijevi építészek és szobrászok csoportja azt javasolta, hogy a magaslat csúcsán építsék fel „a győzelem múzeumát” és vele szemben emeljenek egy obeliszket, amelyet kehely koronáz örökéggé tűzzel. A moszkvai építészek tervezete emlékfala, javasol, amelyre színes mozaik kövekből írják fel a szovjet népek a fronton és a hátszországban véghezvitt hőstetteit a háború éveiben. Az emlékfallal szemben ugyancsak obeliszk állna. (MTI)

Amerikai szenátor az Egyesült Államok külpolitikája ellen

Az United Press International jelentése szerint Symington szenátor, a Demokrata Párt Saint Louis-i (Missouri állam) szervezeteinek disztribúciós bizottságának elnöke, amelyben élesen bírálta a Kínai Népköztársasággal szemben folytatott amerikai agresszív politikát és Dulles külügyminiszterre hárította a felelősséget az amerikai politika kudarcáért.

A szenátor esztelelnek nevezte az Egyesült Államok távol-keleti politikáját és kijelentette, hogy „John Foster Dulles külügyminiszter ugyan mind a tíz újat a billentyűkön tartja, de karmokkal nem lehet azokon játszani”.

„Dulles — mondta a szenátor — minduntalan vaktában cselekszik és — ezt csak így lehet értelmezni — olyan zsákutcába vezet bennünket (az Egyesült Államokat), amelyeket elkerülhetünk. Később aztán arra kéri bírálóit, hogy hallgassanak, miközben elkeseredett kísérletekkel igyekszik kivétni bennünket ebből a zsákutcából Erre a legjobb példát formozai-szorosban kialakult helyzet szolgáltatja.”

A legújabb statisztikai jelentések szerint, hazánkban félmillió val több munkás dolgozik az üzemekben, mint 1938-ban. Nálunk, akárcsak a többi szocialista országokban megszűnt a munkanélküliség. De nem így a tőkés országokban. Fenti táblázatunk szemléltetően mutatja: a múlt évhez képest milyen hatalmas arányban emelkedett a munkanélküliség száma 1958. júliusáig.

Néhány év alatt megszüntetik az irástudatlanságot Kínában

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága és a Kínai Népköztársaság Minisztertanácsa a közoktatásügyi munka kérdéseivel foglalkozó útmutatót adott ki. E nagyfontosságú okmány többek között feladatokat tűz ki, hogy a Kínai Népköztársaságban három-tíz év alatt meg kell szüntetni az irástudatlanságot.

Közelebb kell vinni az iskolát az élethez

Gomulka beszéde a LEMP országos oktatásügyi aktívája előtt

Wladyslaw Gomulka, a LEMP Központi Bizottságának első titkára beszédet mondott a párt országos oktatásügyi aktívája előtt. Az aktívai ülését és Gomulka beszédét nemcsak pártkörökben, de az egész lengyel közvéleményben nagy érdeklődés előzte meg.

Gomulka beszédében a lengyel társadalomban több hónapja az oktatásról folyó vitához szót hozta. Rámutatott, hogy az élet követelménye tette szükségessé alapos iskolai reform kidolgozását és végrehajtását.

Gomulka beszédének fő vonala a 14-16 éves korú fiatalok szakmai előkészítését szolgáló iskoláztatás mielőbbi bevezetésével foglalkozott. Ez a jelenlegi hatóságok általános iskolai oktatás meghosszabbítását jelentené két iskolai évvel azok számára, akik sem gimnáziumba, sem szakmai középiskolába nem mennek. Ennek a reformnak a fő célja az, hogy az iskolát közelebb vigye az élethez, hogy a kijelölt állami gazdaságokban, üzemek melletti műhelyekben, vagy az e célra külön létrehívott üzemekben az általános iskola hét osztályát elvégzett falusi és városi fiatalokban — megismerve a munka szépségeit, a technikai újításokat — felblesszen a munka iránti érdeklődés.

A most ismert reform bevezetése nélkül a fiatalok százai maradnának 14 és 16 év között nevelői felügyelet nélkül. E reformok bevezetése során — mondta Gomulka — sokat tanulhatunk a Szovjetuniótól, a Német Demokratikus Köztársaságtól és a Kínai Népköztársaság iskolarendszereitől. A szocializmus építő Lengyelországban is közelebb kell vinni az iskolát az élethez.

E reform megvalósítását nagyarányú iskolaépítkezést igényel. A lengyel állam ezeréves fennállásának megünneplésére készülő lengyel nép nem tehetne méltóbbat, mint azt, hogy sok

ezer új iskola építésével teszi emlékeztetéssé a millenniumi éveket. Meg kell teremteni a jövőben a munka, a tanítás és a nevelés szoros kapcsolatát. Az iskolának

részt kell vennie a szocializmus építésében.

Ehhez viszont szükséges, hogy az iskola fel legyen vértve a marxista filozófiával, a dialektikus materializmus elméletével.

Gomulka a továbbiakban kifejtette, hogy az iskola Lengyelországban világi és annak egyetlen gazdája az állam. A lengyel alkotmány elválasztotta az egyházat az államtól. Ez azt jelenti, hogy az állam nem avatkozik az egyház ügyeibe, ugyanakkor azonban nem engedi meg az egyház beavatkozását az állam ügyeibe. 1956-ban a püspöki karral közös megállapodás értelmében megegyeztünk, hogy amennyiben a szülők többsége kéri és írásban fordul az iskolai hatóságokhoz, ott bevezeti a változtatást. Azt vártuk, hogy

a klérus megértéssel viseltetik a gesztus iránt és lojális lesz az államhoz, hiszen erre van példa.

A klérus — folytatta Gomulka — messze túllépte azt a fokot, amely próbára teszi a világi hatóságok türelmét. Mi nem keresünk háborút a vallással, de nem engedhetjük meg túlkapásait.

Az oktatás, a nevelés kérdése pártkérdés — mondta végül Gomulka — és, ha a tanítók közössége e küzdelemben mellénk áll, akkor eredményt érünk el. Ha a pedagógusok magasra emelik az oktatás, a kultúra és a haladás zászlaját, akkor a népi szocialista Lengyelország jövője, amely felé pártunk vezet a lengyel népet, mérőföldes léptekkel jut előre.

Rasid Karami ellenzéki vezető alakított kormányt Libanonban

Sehab köztársasági elnök szeptember 24-én Rasid Karamit, a tripoli felkelők vezérét bízta meg a kormányalakítással. Karami a megbízást elfogadta és azonnal tárgyalásokat kezdett a 12 miniszteri tárca betöltésére, amelyet még aznap megalakított. Jellemző a kormány összetételére, hogy nincs köztük egyetlen egy Chamoun-nyugtarát politikust sem.

Az új kormány az elmúlt héten megtartotta első minisztertanácsát s több intézkedést hozott. Az új miniszterelnök látogatást tett Sehab elnöknel, majd közölte az újságírókkal, hogy hamarosan Kairóba utazik, mert „bizonyos benne, hogy minden libanoni jó kapcsolatokat akar tartani az Egyesült Arab Köztársasággal.”

A minisztertanácsi ülés után a kormányon levő népi ellenállási front vezetői megbeszélést tartottak és Karami miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy megkezdik a barikádok elbontását.

A kormány egyik tagja az MTI tudósítójának elmondta, hogy: 4 hónap alatt az ország gazdasága több mint 600 millió libanoni font, azaz 200 millió dollár kárt szenvedett.

„Új korszakra virradt az arab Libanon”

A kairói rádió Chamoun távozásáról

„Chamoun távozása nem egy ember pályafutásának, hanem az imperializmus szolgálatába állított politikának a végét jelenti” — állapította meg a kairói rádió Sehab új libanoni elnök hivatalba lépésével foglalkozó hírmagyarázatában.

Chamoun — fűzte hozzá a kairói rádió hírmagyarázója — azok egyike volt, akik az imperializmus szolgálatába szegődtek az arab nemzettel szemben. Rendszerét az alkotmány megvetése és a tobzódó terror jellemezte. Uralma példátlan árulással végződött: azaz, hogy idegen csapatokhoz folyamodott tulajdon hazája ellen.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányának kezdeményezése felbecsülhetetlen jelentőségű

A Pravda vezércikke a német békeszerződés előkészítésének kérdéséről

Moszkvából jelenti a TASZSZ:

A Pravda vezércikkben foglalkozik a Német Demokratikus Köztársaság kormányának azzal a kezdeményezésével, hogy a négy nagyhatalom képviselőiből küldjenek ki bizottságot és ez tanácskozzék a német békeszerződés előkészítéséről. Az előkészítő munkálatokat a két német állam részvételével kell elvégezni.

A Pravda vezércikke támogatja a fenti kezdeményezést. Rámutat arra, hogy a német békeszerződés megkötése óriási jelentőségű lenne.

A Német Demokratikus Köztársaság kezdeményezése felbecsülhetetlen jelentőségű az európai béke szempontjából. A Szovjetunió, mint azon államok egyike, amelyek a Németországgal való békés rendezésért felelősek, kijelenti, hogy

Jól tájékozott körök bizonyosra veszik az amerikai hadsereg kivonulását is, amit bizonyít, hogy Sehab fogadta az amerikai nagykövetséget s ez irányú tárgyalásokat folytatott vele.

Lapzártakor jelentik:

Az amerikai csapatok elhagyják Beirutot

Beirut, szeptember 30.

A libanoni fővárosban bejelentették, hogy az utolsó amerikai tengerész-zászlóalj is megkezdte Beirut kiürítését. Megfigyelők a nemzeti ellenállás komoly sikerének könyvelik el ezt a tényt, s hangsúlyozzák, hogy az Egyesült Államok kénytelen volt engedni az új Karami-kormány követeléseinek.

A libanoni népnek sikerült elűznie Chamount, amint hogy az iraki nép is meg tudott szabadulni az imperializmus bérenceitől.

Az új rendszer első feladata

az amerikai csapatok távozásának kivívása lesz. A libanoni népnek éberséget és bölcsességet kell tanúsítania és nem szabad megtérnie az imperialista mesterkedéseket.

— Sehab elnök hivatalba lépésével — állapította meg befejezésül a hírmagyarázó — új korszakra virradt az arab Libanon.

Elpusztult a legújabb amerikai mesterséges hold

Washington, szeptember 27. (Reuter)

Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma szombaton a következő szövegű közleményt adta ki:

A Vanguard-rakétával pénteken felült mesterséges hold nem érte el a kellő magasságot vagy sebességet ahhoz, hogy meginduljon kijelölt körpályáján. Egyszer, vagy legalábbis igen kevésszer, nagyon kis magasságban megkerülhet a Földet, majd az atmoszférába érve, az erős súrlódás következtében elégett.

Roosevelt-asszony Furcevánál

FURCEVA, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja fogadta ELEONORA ROOSEVELTET, a volt elnök Szovjetunióban tartózkodó özvegyét.

KINAI KERESKEDELMI KORMÁNYKÜLDÖTTÉG érkezett Tuniszba, a köztársasági kormányának meghívására. A küldöttséget Lei Jenmin külkereskedelmi miniszterhelyettes vezeti.

NASSZER, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke táviratot küldött Faud Sehabnak, az új libanoni elnöknek. Ebben szívbéli jókívánságait és azt a reményét fejezte ki, hogy Sehab elnöksége alatt a libanoni testvérek békében és jólétben élnek majd.

AZ EGYESÜLT ARAB KÖZTÁRSASÁG egyiptomi tartományából textilipari szakszervezeti küldöttség érkezett Moszkvába. A küldöttség tagjai három hetet töltenek a Szovjetunióban a szovjet textilipari és könnyűipari szakszervezet meghívására.

A NEMZETKÖZI tüzoltó-kongresszust Bécsben Schärf osztrák köztársasági elnök nyitotta meg. A hat napig tartó tanácskozásokon 16 állam, közöttük a Magyar Népköztársaság tüzoltóságának képviselői vesznek részt.

NÉMET PÁRT- ÉS KORMÁNYKÜLDÖTTÉG utazik a napokban Bulgáriába Walter Ulbricht és Otto Grotewohl vezetésével.

1909-BŐL SZARMAZÓ hanglemezt találtak a Szovjetunióban, melyre Jasznaja Polnájában Tolsztoj hangját vették fel. Ez az egyetlen lemez a világon, amely a nagy író hangját megörökítette.

50 MILLIÓ RÚPIA ÉRTÉKŰ hitel nyújt áruszállítás keretében a népi Kína Ceylonnak.

EGYHÓNAPOS HATÁRIDŐT szabott az iraki kormány az országban tartózkodó 50 angol katonai kiképzőnek a távozásra.

AZ OSZTRÁK HATÓSÁGOK azonnali hatállyal feloszlatták az egykori „Hitler-Jugend” helyett alapított fasiszta ifjúsági szövetséget, amely „Osztrák Nemzeti Ifjúsági Egyesületek Munkaközössége”-nek nevezte el magát.

TÖBBSZÖRÖSÉRE EMELI alumíniumiparának termelését Kína 1959-ben, az idei szinthez viszonyítva. A cél elérésére 3-4 hónap alatt sok bauxit-feldolgozó kisüzem építését írja elő az állami és párthatározat.

ALBÁN PARLAMENTI KÜLDÖTTÉG érkezett Prágába dr. Medar Shtyllának, az albán nemzetgyűlés elnökének vezetésével. A csehszlovák nemzetgyűlés albán vendégei 14 napot töltenek Csehszlovákiában.

LUNS HOLLAND külügyminiszter szeptember 19-én Hágában kijelentette, hogy a holland-indonéz kapcsolatok minden idők legalacsonyabb szintjére süllyedtek és a közeljövőben semmiféle javulásra nincs kilátás.

A PRÁGAI KÁROLY-EGYETEM aulájában megnyílt az UNESCO nemzetközi szemináriuma, az országok közötti megértés és békés együttműködés kérdéseiről. Az értekezleten 16 állam küldöttei vesznek részt. Hazánkat Friss István képviseli.

A FÖLDKÖZI-TENGERI és a közép-keleti gyarmatosítás ellen küzdő állandó bizottság befejezte római ülésszakát. A bizottság ülésén részt vettek az Egyesült Arab Köztársaság, Algéria, Ciprus, Oman és Tunisz képviselői.

A BRÜSSELI világiállítástak Willy Joure holland turista volt a 35. milliódik látogatója.

LEESETT AZ ELSŐ HÓ a Dolomitokban. Elmo, Catinaccio, Cevedale és Monteneve hegyeket tízcentiméteres friss hótakaró borítja.

Vorosilov Afganisztánba érkezett

Az afgán király meghívására Vorosilov, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnöke kedden baráti látogatásra Afganisztánba érkezett. Vorosilov az afgán királynak a Szovjetunióban tett látogatását viszonzozza.

BELGIUM KÉRTE az európai szén- és acélközösség miniszteri tanácsának mielőbbi összehívását, hogy megvitassa, miképpen lehetne a szokatlanul felgyülemlett belga szénkészleteket értékesíteni.

SHERMAN ADAMS, Eisenhower elnök eddigi első tanácsadója a múlt héten — korrupciós botránya miatt — kénytelen volt lemondani. Utódjává az elnök szombaton Wilton Persons vezérőrnagyot nevezte ki.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET pestisszakkért bizottsága Geifben öt napos tanácskozást tartott. A pestis megbetegedések száma minimálisra csökkent, 1957-ben világszerte 514 esetben fordult elő.

NASSZER ELNÖK szombaton az Egyesült Arab Köztársaság szíriai tartományára is kiterjesztette az Egyiptomban 1952-ben végrehajtott földreform rendelkezéseit, amelynek értelmében senkinek sem lehet 200 hektárt meghaladó földtulajdona.

KINA PARTVIDÉKEN hetek óta szovjet és kínai filmek forgalják a „Keleti szél” című, első szovjet-kínai koprodukciós filmet, amelynek műtermi felvételeire októberben kerül sor részben pekingi, részben moszkvai stúdiókban.

A BONNI KORMÁNYKÖRÖKBEN terjedő korrupciós botrány hullámai elérték Kilb miniszteri tanácsost, Adenauer személyes tanácsadóját is. A terhelő bizonyítékok alapján megvesztegetés miatt letartóztatták.

A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG kikiáltásának kilencedik évfordulója alkalmából Pekingben, a Tien An Men téren szerdán, katonai díszszemlét tartottak, amelyet a dolgozók ünnepi felvonulása követett.

AZ ISZTANBULI EGYETEM ezernyolcszáz hallgatója szervezeten tiltakozott a szakadatlanul romló életfeltételek miatt. A tiltakozásra az szolgálatot okot, hogy felemelték a diákéletről az árakat.

NEMZETKÖZI EGÉSZSÉGÜGYI ÉRTEKEZLETET tartanak szeptember 30-a és október 9-e között Prágában. Az értekezleten a Szovjetunió, Lengyelország, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, Bulgária, Románia, Kína, Vietnam, Korea, Mongólia, Albánia és Csehszlovákia egészségügyi minisztere vesz részt.

Szovjet és csehszlovák dokumentumok a müncheni döntés előzményeiről

Csehszlovákia és a Szovjetunió külügyminisztériuma közös dokumentumgyűteményt adott ki Új dokumentumok München történetéhez címmel. Az okmányok az 1938 március-október hónapok, azaz Ausztria bekebelezése és a müncheni döntés közötti időszak eseményeit világítják meg. A dokumentumok nagy része első ízben kerül nyilvánosságra. A két szovjet kormány nyilatkozatait, a csehszlovák, angol és francia kormány levelezését, táviratváltásait tartalmazza.

Hatalmas arányú munkaverseny a Szovjetunióban a XXI. kongresszus tiszteletére

Mind szélesebb körben bontakozik ki a Szovjetunióban az SZKP XXI. kongresszusa tiszteletére indított szocialista munkaverseny. A versenyben már megszűntek az első kimagasló eredmények. Az irkszi vízierőmű építési példát átadták a használatnak az erőmű utolsó áramfejlesztő berendezését. A Szovjetunió legkeletibb vízierőműve már 660 ezer kilowatt teljesítménnyel teljes üzemmel dolgozik. Az Azovsztal kohászati üzem új ötös számú kohója, a Szovjetunió legnagyobb kohója, amelyet alig néhány nappal ezelőtt helyeztek üzembe,

egy hét óta gyorsított ütemben működik.

Különösen jelentős kezdeményezéseket tettek a szocialista versenyben a szovjet fiatalok. Az ukrán komoszomolisták védnökséget vállaltak a köztársaságban épülő valamennyi hőerőmű építkezése felett. A fiatalok önkéntes brigádokkal akarják meggyorsítani az erőművek üzembehelyezését. Leningrád gyáraiban és a leningrádi terület kolhozaiban 250 ezer ifjúmunkás és kolhozista vállalta, hogy feladata túlszárnyalásával köszönti a XXI. kongresszust.

Algéria nem a francia nép, hanem a gyarmati uralom ellen harcol

Ferhat Abbas algériai miniszterelnök első politikai nyilatkozata

Kairó, szeptember 26. (AP) Ferhat Abbas, a szabad algériai kormány miniszterelnöke pénteki sajtóértekezletén mondta el első politikai nyilatkozatát a kormánya megalakulása óta. Kijelentette, hogy

a szabad algériai kormány addig vezet az algériai népet és hadsereget, amíg el nem éri a nemzeti felszabadulást.

A miniszterelnök hangoztatta, hogy az algériai nép nem a franciák, hanem a francia gyarmati uralom ellensége. Abbas újból megerősítette,

az algériai felkelőknek az a kívánságuk, hogy békés úton, tárgyalások révén oldják meg az algériai kérdést.

A szabad algériai kormány kész a tárgyalásokra, kész találkozni a francia kormány képviselőjével — jelentette ki Ferhat Abbas.

Az indonéz kormány szeptember 27-én bejelentette, az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának elismerését. Vietnam és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya ugyancsak elismerte az algériai kormányt.

Az indiai közvélemény támogatja az algériai népet

Nagygyűlés Delhiben

Az Ázsiai és Afrikai Országok Indiai Szolidaritási Bizottságának kezdeményezésére Delhiben nagygyűlést tartottak az algériai nép támogatására. A nagygyűlésen az indiai parlament tagjai, közéleti személyiségek, külföldi diplomaták vettek részt.

A megjelentek üdvözölték Serif Guelalt, az algériai ideiglenes kormány képviselőjét

és Taufikot, az algériai nemzeti felszabadító hadsereg küldöttét.

A gyűlés résztvevői egyhangúlag elfogadták azt a határozati javaslatot, amely felhívja a francia népet, hogy ismerje el Algéria szuverenitását.

A gyűlés résztvevői felhívták az indiai népet, hogy tevékenyen támogassa a gyarmati rendszer ellen hősiesen küzdő algériaiakat.

A szovjet rakéta százszor „erősebb”, mint az amerikai

Pokrovskij akadémikus sajtóértekezlete a szovjet rakéatechnika fejlődéséről

— Annak a rakétának az ereje, amelynek segítségével felbocsátották a harmadik szovjet mesterséges holdat, százszor akkora, mint amekkora az amerikai mesterséges holdak felbocsátásához szükség van — jelentette ki Georgij Pokrovskij professzor, a rakéatechnika ismert szakembere a sajtó munkatársainak az Ujságírók Központi Házában.

Pokrovskij professzor kijelentette: az amerikaiaknak az a kísérlete, hogy kellő tudományos és műszaki előkészítéssel nélkül, a jelenleg rendelkezésükre álló rakéatechnika segítségével

érjék el a Holóat, „kaland, amelynek megmértése bajosan vezet sikerre”.

A rakéatechnika fejlődésének távlatáról szólva Pokrovskij kétségesnek mondotta, hogy atomenergiát lehet-e használni a kozmikus rakéták meghajtására. Teljesen kilátástalan dolog — mondotta —, hogy a kisugárzó reaktív gázok hevítésére atomreaktorokat alkalmazzanak az űrrakétákon. Az ilyen reaktorhoz ugyanis rendkívül hőálló anyagokra van szükség. A reaktorokban gyakorlatilag nem lehet magasabbra emelni a hőmérsékletet annál a hőfoknál, amelyet a szokásos fűtőanyagfajták adnak és

az atomenergia határfoka az űrrakétákon még valamivel alacsonyabb lenne, mint bármely ismert fűtőanyagé, amelyet a rakétához használnak.

Rakéták segítségével — mondotta a szovjet tudós —

az ember nemcsak a kozmikus térséget, hanem az időt is meg tudja hódítani.

Ismeretes, hogy a fény sebességét megközelítő sebességgel haladó rakétákon az idő múlása jelentősen különbözik a földi időtől. Ilyen sebesség eléréséhez azonban a rakétákon nem lehet hőenergiát használni. A tudomány közeledik annak a feladatnak a megoldásához, hogy leküzdje azt a jelenséget, amikor bizonyos hőfok elérése esetén az atomok és molekulák mozgása rendellenessé válik és tönkreteszi a rakéta motorját.

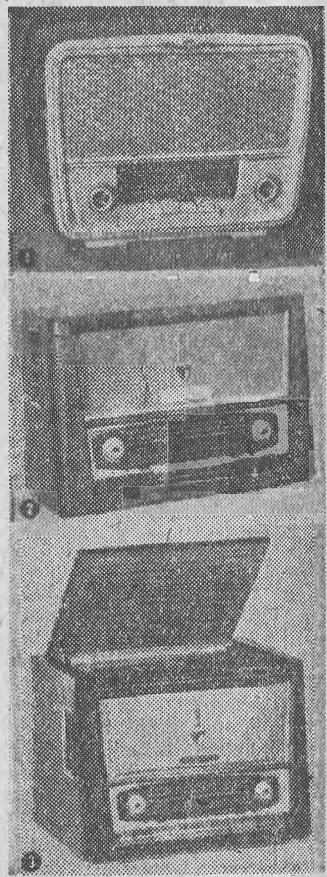
A megoldás eredménye az ionrakéta megalkotása lesz,

amelyben a pozitív és negatív részecskék elektromos erő hatására szigorúan megszabott

irányban mozognak, meghozza másodpercenként több száz-ezer kilométeres sebességgel. Az ionrakéta elvét már most ugyanolyan pontossággal lehet írni, mint ahogyan annak idején Cielkovszkij meghatározta a petróleummal működő rakéta elvét.

— A fotonrakéta gondolata — mondotta Pokrovskij professzor —, eltérően az ionrakétától — alapvetően hibás. — Akik ezt a gondolatot hirdetik, nem számolnak ugyanazzal a hőtényezővel, amely az atomenergia felhasználását is akadályozza az űrrakétákon. Ahhoz, hogy elég erős fotonáramlást hozzassunk létre, több millió fokos hőmérsékletre van szükség, amelyet semmiféle tükröz nem bír ki. Ilyen hőmérséklet esetén a sugaraknak a tükröz való visszaverődése nyomán több százszor atmoszféra nyomású gáz keletkezik, amely elkerülhetetlen robbanásra vezetne. Ezenkívül röntgenes gamma-sugarak is keletkeznek, amelyekkel szemben nem lehetne megvédeni a rakéta utasait.

Itt vannak a brüsszeli nagydíjas rádiók!

A fenti képeken azt a három Orion-rádiót látjuk, amely nagydíjat nyert a brüsszeli világkiállításán. Az első az AR-306-os, hétszöves, négy hullámsávú, URH hullámsávval ellátott középső-vezetékű készülék, a második az AR-604-es, hétszöves, öt hullámsávú, URH hullámsávú, háromhangszórós, külön hangregiszteres, magas- és mélyhangszórával ellátott rádió, a harmadik, az AG 304-es pedig az AG 604-esnek háromszéves lemeztárolóval kombinált változata. A magyar rádióipar joggal büszke rájuk!

Szintetikus vér?

A bécsi biokémiai világkongresszuson dr. Herbert Morawitz, az Egyesült Államokban élő osztrák tudós közölte: sikerült szintetikus úton olyan folyadékot előállítani, amely vértömlesztésnél pótolja az emberi vért. Ez feleslegesen teszi a jelenleg használt vérkonzervekkel, mert a kórházak — a tudós véleménye szerint — a jövőben korlátlan mennyiségben vásárolhatnak vérpótlókat.

Új személyautót terveznek Csehszlovákiában

E. Zatloukal csehszlovák autógyártó mérnök egy brno-i újtörekkezővel bejelentette, hogy a csehszlovák autógyártó új négyhengeres személyautó gyártását készíti elő. A gépkocsi súlya 700 kiló, fogyasztása 100 kilométerenként 7-8 liter lesz. Előállítás 94 tényleges munkaadót igényel. Az új gépkocsi típusból 1960 után évente száz ezer darabot fognak gyártani. A gyártási költség nem haladja meg a 10 000 koronát.

ÚJ TÍPUSÚ HŐTECHNIKAI KOMPENZÁTOR készített az Elektromos Készülékek és Mérőműszerek Gyára.

SIEGFRIED GASTMEYER, egy hannoveri titkárnököpő tanácsos szeptemberben olyan irógépet talált fel, amely az íráshibát nyomtalanul eltünteti. A találmányt két nagy német irógépgyár fejlesztte és előreláthatólag először az 1959-ben tartandó hannoveri német ipari vásáron mutatják be.

TÜZHELY, AMELY NEM FORRÓSODIK AT. Egy külföldi cég „magnestühelyet” készített, amelyben a fűtőlap alatt, a hálózatból váltóárammal táplált elektromágneses mágneses teret létesítenek, amely a fémekben, sűrűserepyokban és fűtődényekben örvényáramot fejleszt. A forrás idő állítást és a hőmérséklet normál elektrofűtőhelyet.

SZOVJET TUDOSOK újfajta gyógyító eljárást dolgoztak ki egyes idegrendszeri bántalmak és reumatikus megbetegedések kezelésére. Különleges műanyagból készült fehérműt készítették a betegek részére. A betegek testével érintkezve a műanyagból készült fehérműt és a test között elektromos feszültség lép fel, amely gyógyító hatású. Az új fehérműt elsősorban az úgynevezett perifériás idegrendszer — így például az ismétlődő — és reumatikus megbetegedésekben alkalmazhatók sikerrel.

A BÁNYÁSZATI KUTATÓ INTÉZET kísérleti műhelyében készített az intézet által tervezett bányagép-prototípusokat, melyeket a helyszíni kipróbálás után sorozatban gyártanak majd.

TELEVÍZIÓS VEVŐKÉSZÜLEKKEL felszerelt fürdőszobát mutattak be egy londoni kiállításon. A lubickolók nemcsak az adás műsorán szórakozhatnak, hanem átkapcsoló segítségével azt is láthatják, ki konogtat, ki kér beocsátást, az ajtón.

Próbaúton a légkondicionáló berendezéssel ellátott vasúti személykocsi

Megkezdte próbaújtát a légkondicionáló berendezéssel ellátott első vasúti személykocsi. A berendezés a kocsi belső hőmérsékletét az időjárás-tól függetlenül 18—20 fokon tartja és a levegőt állandóan tisztítja. A lehűtőt, vagy felmelegítőt friss levegő a tetőn át jut a fülkébe. A kocsi ablakait állandóan csukva kell tartani. Leereszthető ablak csak a folyosón van. A próbaújt első napján a légkondicionáló berendezés kitűnően működött és a tapasztalatok egyéb tekintetben is igazolták a tervezők számításait.

Percenként 45000 fordulatú ultra-centrifuga

A Távközlési Kutató Intézet egyik kutatócsoportjának sikerült kifejlesztenie olyan 45 000 percenkénti fordulatú ultra-centrifugát, amelynek segítségével különféle anyagok, vírusok, szénhidrogének stb. vizsgálhatók több millióg terjedő molekulájában. Az ultra-centrifugával nemcsak a molekulákról, hanem annak alakjáról és méreteiről is pontos adatokat lehet kapni. A berendezést a Magyar Optikai Művekben fogják gyártani. A centrifuga orvosi, gyógyszerészeti, kémiai, élelmiszeripari és műanyagipari célokra használható. Előnye még, hogy működése teljesen automatikus.

„Atomlexikon” jelenik meg a Szovjetunióban

Októberben „Az atomenergia” címmel rövid enciklopédiát bocsátanak ki a Szovjetunióban a nagyközönség számára. Az enciklopédia 2000 címszót, meghatározást és szakfejezést tartalmaz a magfizika, a rádiókémia, a rádiobiológia, az atomnyersanyagok geológiája, a atomgyártás és az atomenergia köréből.

Tartósabb és mutatósabb lesz a magyar színes műszál

Érdeklődik a külföld is

A Budai Pamutfonógyár a magyar színes műszálak Mekkája. Ide jár valamennyi textilüzem nyersanyagért, mert ez az ország egyetlen fonodája, amely színezett műanyagszálakat készít cellulózból. Másfél éve próbálta meg a gyár, hogy felveszi a versenyt a színes műszálakat előállító, nagyhírű külföldi cégekkel, s máris szép eredményeket tud felmutatni.

Eddig százféle színt kreáltak, s a jövőben még bővítik a színskálát. Egy-egy fajtából rem gyártottak sokat, hogy megőrizték a szín „rangját”, hisz egy szín különben is csak addig divatos, amíg kevés van belőle.

Most 16—18 gépen gyártják egyszerre a színes műszálakat. Olaszországból és Norvégiából hozzák a nyersanyagot. A feldolgozás most is megfelel a minőségi követelményeknek, de a Budai Pamutfonógyár vezetői azonban további terveket dolgoztak ki, hogy tartósabb és mutatósabb legyen a magyar műszál, emelkedjék a

Televíziós műsorkövetítés helikopterről

Két év múlva 75 televíziós-adó és 300 közvetítő állomás működik a Szovjetunióban

A VI. világifjúsági találkozó idején próbálták ki a Szovjetunióban a televíziós műsorkövetítés új rendszerét. Közvetítő berendezéssel felszerelt helikoptereket bocsátottak fel, s ezek segítségével a Moszkvától 750 kilométerre levő Minszkben is láthatták az ünnepségeket a televízió előfi-

zetői. Mivel a nagy teljesítményű helikopterek hosszú időn át gyakorlatilag mozdatlanul maradhatnak a levegőben, felhasználásuk sok új lehetőséget nyújt a televíziós adások hatóterületének növelésére.

A tervek szerint 1960-ban 75 televíziós adóközpont működik már a Szovjetunióban, s ezek műsorát mintegy 300 nagy teljesítményű reléállomás közvetíti majd. Az iparban, a tudományban és a mezőgazdaságban is egyre behatóbban alkalmazzák a televíziós technikát. Vasútállomásokon televíziós adó-, illetve vevőberendezés jelzi, mely vágányok foglaltak, melyek hosszú tehervonat közeledik és legutóbb olyan készülékek is kidolgoztak, amellyel a mozgóvezető vaksötétben is „lát-hatja” a pályatestet. Repülőgépen tanulmányútra induló geológusok televízió segítségével a gépben ülve vetítik maguk elé a lent elterülő vidék képét, hidrológusok nagy teljesítményű víz alatti berendezés alkalmazásával televíziót használnak a tengerfenék vizsgálatára.

TECHNIKAI HÍREK ♦ TECHNICAL HÍREK ♦ TECHNICAL HÍREK ♦ TECHNICAL HÍREK

LENINOGORSZKBAN melléktermékként higanyt állítottak elő az ólomgyártásnál. Véletlenül rájöttek, hogy a szűrők segítségével az üzem füstjéből kivont por ezüstös színezetű. A vegyelemzés bebizonyította, hogy ez az ezüstös szín a porban levő higanynak tulajdonítható. A leninogorszki üzem jelenleg annyi higanyt von ki a füstből, mint amennyit egy közepes kapacitású higanybánya termel.

LÉGKAMRAS BÚTORLAP gyártását kísérletezték ki a Szegedi Falemezgyárbán. A bútorlap belső szerkezetét az eddigi tömör lécek helyett rácsszerűen összeragasztott vékony furnércsík alkotják, s ezeket borítják kétoldalt furnérlemezzel. A bútorlap belsejében ilymódon kis légkamrák keletkeznek. Az újfajta bútorlap előállításához feleannyi fa kell, mint a tömör bútorlaphoz. A légkamrák, lapból készült bútorokat a Budapesti Bútoripari Kiállításon mutatják be.

AZ ÓBUDAI HAJÓGYÁRBAN a napokban elkészült a hatvanadik személyszállító hajó. Vontatóhajókból is már több mint százat gyártottak. Jelentős valuta- és súlymegtakarítást ad, hogy a hajók berendezésénél az importfából készült bútor helyett áttertek a hazai alumínium berendezési tárgyak gyártására.

AMERIKAI REGESZEK Törökországban megtalálták Krózus király ősi városának maradványait. A jelentések szerint Sardis város romjait egy római város maradványai alól ásták ki. Több nagy festett vázát és házak falának maradványait lelték meg.

BIOLÓGUSOK VELEMÉNYE szerint az elmúlt kétezer év folyamán 106 emlősállat-fajta tűnt el Földünkéről: közülük 73 fajta 1800 évvel ezelőt pusztult ki. Kihalt a madagaszkári óriásmadár és a dudu, amely a Mauritius és Réunion szigeteken 1800-ig még fellelhető volt.

ÉTELRECEPT - HANGLEMEZ. Egy párizsi cég hanglemezzel kombinált levelezőlapjai nemcsak slágereket hoznak minden világszerte, hanem 200 különböző konyhai receptet is.

IFJUSÁGI MŰHELYT állítanak fel az Orion Rádiógyárban, ahol a 14—16 éves fiatalok megtanulják a rádióserelés és gyártás különféle munkafolyamatait és később, mint szakmunkások dolgozhatnak az üzemben.

TELJESEN AUTOMATIZÁLTÁK a sztalinvárosi ércműmőrt. Az automatika üzembehelyezése óta a központi műszerházból egyetlen helyen, a színes lámpákkal kivilágított műszerfalon ellenőrizhetik az egész műmőrtőmű működését. Az önműködő berendezéseket úgy szerelték fel, hogy bármelyik gépi berendezés hibája esetén az egész gépsor önműködően leáll és a hiba elhárítása után az egész berendezés újra működni kezd.

HÁROMSZÁZ ZSEBRÁDIÓT készített decemberre az Elektromechanikai Vállalat. A mintapéldányok a brüsszeli világkiállításra sikert arattak. A magyar tranzistoros készülék 14x6,5x4 centiméter, s csövek helyett tranzistorral és botellemmel működik. Hangereje a középsővezeték készülékével azonos. Az esti órákban húsz állomásnál is több vételére alkalmas.

NAGYJELENTŐSÉGŰ TALÁLMÁNY a metángáz-kitörések megakadályozására. Szirtes Lajos mérnök, a Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatói osztálya vezetőjének találmányával — az eddigi kísérletek szerint — nagy biztonsággal lehet védekezni a váratlan metángáz-kitörés ellen.

A MOSZKVAI GORKIJ AUTÓGYÁR legújabb modellje: két személyes kisautó, melynek karosszériája teljes egészében törhetetlen üvegből készült.

GYAPOTSZÁLLÍTÓ nyerges-pótkocsit készített egyiptomi megrendelésre a Csepel Autógyár.

NEGYVEN ORSZÁG vásárolja a magyar szerszámgyépeket. Pl. a Német Demokratikus Köztársaságba, a pórtendők alapján az idén és előreláthatólag jövőre is a hosszulejáratú szerződésben megjelölt mennyiség többszörösét szállítják.

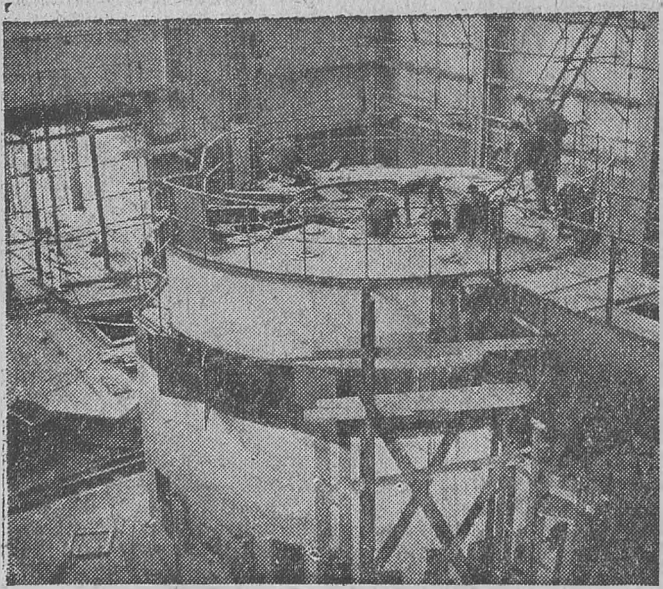
AZ ÉPÍTÉSTUDOMÁNYI INTÉZET európai viszonylatban is kiváló habzalak adalékanyagot kísérletezett ki. Az ebből készült beton jó hőszigetelő, könnyebb és olcsóbb, mint a közönséges beton.

A YOKOHAMI EGYETEM egyik tudóscsoportja augusztus végén emberi lény maradványainak műbűvölt leletre bukkant Siko-hu-szigeten. A paleontológusok véleménye szerint a leletből arra lehet következtetni, hogy Japánban 300 000 évvel ezelőt jelent meg az ember.

FEHÉRÜVEG GYÁRTÁSÁRA alkalmas homokot kísérletezték ki a Fehérvárcsurgó közelében található kvarchomokból a Bányászati Kutató Intézet és a Soproni Műszaki Egyetem szén- és ércelőkészítési tanszéke. Minőség eléri az importált üveghomokot. Az itt levő ásványgyagyon 25—30 évig fedeli az ország szükségletét.

A MAGYAR EBRESZTŐÓRÁK a világ minden részén közkezdett cikke váltak. Az eddigi átvételen kívül az idén 32 ezer darabot rendelt Argentína, 35 ezer darabot Korea és 3000 darabot Brazília.

A MAGYAR IPAR gyártja a kínai Vang-Ting-i erőművet, s ennek teljes védelmi berendezését az Elektromos Készülékek és Mérőműszerek Gyáráról rendeltek meg.

Rendkívül előrehaladott a csillebérci magyar atomreaktor építése. Mint ahogyan az képünkön is látható, rövidesen elkészül az atomreaktor-test. Ebben a három méter vastagságú betontömbben és benne elhelyezett több tonna súlyú „vasbélésben fekszik majd a reaktor.

irodalom - MŰVÉSZET

Megnyílt a

„TÍZÉVES AZ ÁLLAMOSÍTOTT MAGYAR FILM”

című kiállítás

Jubileumi díszünnepség az Uránia Filmszínházban

A magyar filmgyártás államosításának 10. évfordulója alkalmából az Uránia Filmszínházban megnyílt a „Tízéves az államosított magyar film” című kiállítás. A megnyitón megjelent a társadalmi és kulturális élet számos képviselője. Hont Ferencnek, a Színháztudományi és Filmtudományi Intézet igazgatójának bevezetője után Révész Miklós, a Művelődésügyi Minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője mondott beszédet.

A kiállítás bemutatja filmgyártásunk jelentősebb alkotásainak szereplőit, a külföldi fesztiválokon elért díjakat.

Pénteken este az Uránia Filmszínházban tartotta a filmszakma államosítása tizedik évfordulójának jubileumi díszünnepségét. Itt Korbacsics Pálnak, a fővárosi tanács Mozgóképzési Vállalata igazgatójának megnyitói szavai után Szigeti József művelődésügyi miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet, majd levetítették a Budapest Filmstudiónak Derkovits Gyuláról, a magyar proletárfestőről készült rövid-

filmjét; ezután bemutatták az *Édes Anna* című új magyar filmalkotást. A filmet Fábry Zoltán kétszeres Kossuth-díjas érdemes művész rendezte és Szécsényi Ferenc fényképezte. A főszereplők: Töröcsik Mari, Mezei Mária, Kovács Károly és Fülöp Zsigmond.

A magyar filmszakma államosításának tizedik évfordulója alkalmából a filmgyárak és a filmforgalmazási vállalatok legjobb dolgozóinak munkáját kormánykitüntetésekkel, valamint a szocialista kultúráért és kiváló dolgozó jelvényvel jutalmazták. A filmszakma budapesti és vidéki alkalmazottai közül ötven kormánykitüntetést — *Szocialista Munkáért Erdeméremet* és *Munka Erdeméremet* — kaptak, harminchatan a *Szocialista kultúráért*, hetvenöt pedig a *kiváló dolgozó jelvényben* részesültek. Ezenkívül hatvanhatan miniszteri dicséző oklevelet kaptak. (MTI)

Fiatal írók új művei, érdekesnek ígérkező könyvújdságok a Szépirodalmi Kiadó programjában

A Szépirodalmi Könyvkiadó az elkövetkezendő hetekben számos értékes verskötettel, szépprózai munkával és emlékirattal lép meg az olvasók táborát. Megjelennek Arany János összes versei háromkötetes, biblíofil kiadásban. Az olvasókörzönség kívánságának megfelelően ismét napvilágot látnak *Ady összes versei* két kötetben, ugyancsak biblíofil kiadásban. Hamarosan újra kiadják Katona József *Bánk bántját*.

A verskedvelők örömeire hamarosan a könyvesboltokba kerül *Ósida Jenő* verseskötete, a Tóparti könyörgés, a két világháború közötti költőnemzedék jeles tehetsége, a 1944-ben a fasiszta diktatúra várt tagjának *Elszántán és szeliden* című verskötete. Nemsokára olvashatjuk Szép Ernő verseit, amelyek most hosszú idő után *Ady* a kezdet című kötetben kerülnek a könyvesboltokba. *Szabó Magda* Neszék című új verskötetével jelentkezik olvasóinknak.

A regények és novelláskötetek között bönögésve számos nagy érdeklődéssel várt munkát találhatunk. *Urbán Ernő* legújabb novelláit gyűjtötte egybe *Forgószél* című, közel jövőben megjelenő kötetében. Néhány napon belül az olvasók megvásárolhatják *Gerencsér Miklós* második szépprózai kötetét, melynek címe: *Ember a mezsgyén*. A fiatal írónemzedék másik tagjának, *Galabárdi Zoltán*nak ezúttal jelenik meg könyvkiadásban első műve, a *Pap-sajt* című szatirikus regény. Kiadják *Palotai Erzsébet* *Szerelmem*, *fájdalom* című könyvét, *Szász*

Imre Vizpárti kalauzát és *Nemes László* új művét, az *Eltűnt Európát*. *Erdős Lászlónak*, a *Lelkiismeret* című új kötetét *bozsátja* közre ezúttal a Szépirodalmi Könyvkiadó. Ugyancsak a közeli hetekben kerül a könyvesboltokba *Krudy Gyula* *Aranykék* utcai szép napok című elbeszélőköte *Szántó Piroska* *illusztrációival*, *Heltai Jenő* régi naplójának hasábjain megjelent karcolatait gyűjtötte össze a *Pesti madarak* című kötet. *Karlinthy Frigyes* íróművészetét új oldalról ismerjük meg. *Az egész város beszélt* című kötetében. A benne foglalt írások egy jelentős hányada most jelenik meg először könyvben. *Gábor Andor* 1938–1941 között írt cikkeket és más írásait *bozsátja* közre a *Kiadó Ahogy* en játom címmel.

A XIX. századi magyar politikai és tudományos élet kiemelkedő alakjának, *Pulszky Ferencnek* életét és korát című emlékirata, *Mikes Kelemen* Törökországi levelei és *Teleki Sándornak*, az 1848–1849-es nemzedék egyik érdekes katonai-politikai személyiségének *Emlékezések* című köteje is hamarosan a könyvesboltokba kerül. Az utóbbiak sorában ezúttal *Szechenyi Zsigmond*: *Nahar* című indiai utinaplóját kapjuk kézbe.

Klasszikus művekkel gyarapodik az Olcsó Könyvtár-sorozat is. *Mikszáth: A fekete város* és *Thackeray* *Hűség vására* című műve jelenik meg a többi között az elkövetkezendő hetekben.

A BUDAPESTI FILMSTUDIÓBAN Hárompengős boldogság címmel új rövidfilm forgatását kezdik meg a közeljövőben. A forgatókönyv *Móricz Zsigmond* 1933-ban megjelent falusi témájú *Kiserdei* anyalok című novellájából készült. A film női főszerepét *Ruttkai Éva* alakítja.

AZ EGRI GÁRDONYI GÉZA SZÍNHÁZ épületére új emeletet húznak. Ott helyezik el a próbatermeket, ültözőszobákat, Modern zsinórpadást is építenek 200 000 forint költséggel. Az új évadra 16, többnyire fiatal színészt szerződtetett a színház és két új rendezőt: *Horváth Árpádot* és *Vass Károlyt*.

A „Három a kislány”-t játssza Budapesten a bécsi Raimund Színház

Rudolf Marik, a bécsi Operettszínház igazgatója, aki nemrég Budapesten járt, sajtónyilatkozatot adott tapasztalatairól. Elmondta, hogy a Fővárosi Operettszínházban megnézte a „Kard és szerelem”, a *Blaha Lujza* Színházban pedig a „Bástyasétány 77” című operettet. Kedvező benyomása volt az előadásról.

Marik bejelentette, hogy a Raimund Színház a következő évadban be akarja mutatni a „Bástyasétány 77”-et. Targyalást folytat a Fővárosi Operettszínház bécsi és a Raimund

Színház budapesti vendégjátékaról. Bécsben a „Csárdáskirálynő”-t magyarul játszán a budapesti társulat, a bécsiek pedig ezalatt a magyar fővárosban a „Három kislány”-t adnák elő németül. Most megkezdik a vendégjátékok részletes pénzügyi és adminisztratív terveinek kidolgozását.

Marik nyilatkozott egy másik tervéről is. Meg akarják szervezni a világhírű Magyar Állami Népi Együttes fellépését a bécsi Raimund Színházban.

Új magyar filmek, a Csendes Don II., a Golgota, Verne-film

Érdekes filmújdságokat mutattak be szeptember utolsó hetében. A magyar filmek közül szeptember 24-től műsorra tűzték a „*Micsoda éjszaka*” című magyar filmvígjátékot, amelynek főszereplői *Tolnay Klári* és *Latabár Kálmán*, rendezője *Révész György*. Októberben pedig a 30-as években, a román határszélen játszódó „*Csempészlet*” című újdságot adják elő. Főszereplők: *Bara Margit* és *Agárdi Gábor*.

Szeptember utolsó hetében bemutatták *Bardem* világhírű spanyol rendező *Fútot* című filmdramáját *Betsy Blairral* a főszerepben, valamint a *Múló évek* című színes szovjet filmalkotást, amely Brüsszelben az ENSZ kormánybiztosság díját nyerte el.

Októberben tűzik műsorra *Karel Zeman* cseh filmrendező *Verne*-regények alapján, különleges technikával készített *Ördögi találmány* című

alkotását, amely a brüsszeli filmfesztivál nagydíját kapta. A *Teuton-kard akció* — ugyancsak októberi újdság — a *Karlovy Vary-i* fesztiválon első díjjal kapott. A *Fekete zászlóalj* című csehszlovák film az idegenlégőbe sodródott fiatalok sorsáról szól, s ugyancsak *Karlovy Vary*-ban, a megosztott harmadik díjjal nyerte. Bemutatták a színes, magyarul beszélő *Uj-évi áldozat* című, a *Karlovy Vary-i* fesztiválon különdíjat kapott kínai filmet, a *Csendes Don* filmlíriája II. részét és *Asch örvezetők kalandos lázadás* című nyugatnémet filmszatírát. Műsorra tűzik a *Golgota* című, *Tolsztoj*-regényből készült háromrészes szovjet film első részét, a *Nővéreket* és a *Dosztojevszki*-novellából alkotott *Fehér éjszaka* című olasz filmet *Maria Schell*, *Marcello Mastroianni* és *Jean Marais* főszereplésével. Az októberi filmbemutatók sorát az *Azon az éjszaka* című norvég filmdráma, a *Feleségem a sztár* című DEFA-vígjáték és a *Telefonhívás idegentől* című amerikai film zárja.

Díjkiosztás a velencei filmfesztiválon

A 19. velencei nemzetközi filmfesztivál nagydíját, az „Arany-oroszlán”-t „*A rikás ember*” című japán film nyerte.

A legjobb filmszínész díját *Alec Guinness* angol színésznek ítelték oda a „*The Horse's mouth*” című filmben játszott szerepéért.

A legjobb színésznő díját *Sophia Loren* nyerte el „*A fekete orchidea*” című filmben nyújtott alakításáért.

A zsűri különdíjat megosztották két fiatal rendező, a francia *Louis Malle* és az olasz *Francesco Rosi* között. *Malle* filmjének címe: „*A szerelmek*”, *Rosi* filmjéé „*A kihívás*”.

A Filmsajtó Nemzetközi Szövetségének díját a „*Farkasverem*” című cseh film nyerte, rendezője *Jiri Weiss*.

CHARLIE CHAPLIN A diktátor című filmjét újra műsorra tűzték Párizsban. A haladó sajtó ez alkalommal a művészi érdemek mellett felhívja a figyelmet a film aktualitására.

KULTURÉLET hírei

TÖBB NEM HIVATÁSOS SZINESZ játszik az „*Amit nem lehet elfelejteni*” című szovjet filmben, amely *Geraszimov* forgatókönyve nyomán készült. Epizód szerepekben lépnek fel, köztük van *Ralph Parker* angol hírlapíró és *Sally Bellfridge*, aki mint angol küldött vett részt a moszkvai VIT-en. A film színész főszereplői: *Andrej Popov* és *Tamara Makarova*.

ARANYÉREMEL TUNNETTEK KI a szovjet írószövetséget a brüsszeli vilákiállításán, mert a világ sok népének nyelvén ad ki könyveket, s a Szovjetunió népének nyelvére ülteti át a klasszikus és a mai külföldi írók műveit. A Szovjetunióban negyven év alatt 144 000 szépirodalmi művet adtak ki. A világ 107 nyelvéből 83 500 könyvet fordítottak le.

PALOTAI ERZSI, a kiváló előadóművésznő regényt írt. *Szerelmem, fájdalom* című könyvének hőse egy fiatal leány.

FRED ASTAIRE, aki három évtizeden át mint világhírű táncos szerepelt a filmekben, búcsút mondott régi szerepkörének. Drámai színész lesz, és most kezdik forgatni első ilyen filmjét.

UJABB PETŐFI-kötet jelent meg a Szovjetunióban. A kötet a költő 1842–49. között írt verseinek válogatását, valamint nyolc elbeszélő költeményét tartalmazza, a legkiválóbb szovjet műfordítók átültetésében.

GALLIMARDNÁL, a világhírű francia kiadónál megjelent *Füst Milán* „*Feleségem története*” című regénye. A kiadó most küldte el az íróknak a példányt. A kötet előszavát *Gyergyai Albert* írta.

ÚJ MAGYAR orgonaversenyt mutatnak be ebben a hónapban Amerikában. *Alec Wyton* híres amerikai orgonaművész felkérésére komponálta új művét *Hegedűs Árpád* zeneköltő. A szerzeményt a New York-i katedrálisban nyilvános hangversenyen adják elő.

AZ IRODALMI SZÍNPAD A *Dalok tizes szekerén* című sorozat *Ady-estjével* nyitotta meg kapuit. A sorozat későbbi előadásain *Tóth Árpád*, *Babits Mihály*, *Kosztolányi Dezso*, *József Attila* és *Radnóti Miklós* költészetét ismertetik.

KÉT FIATAL orgonaversenyt meghívtak Olaszországba a vercelli zenei ünnepekre. Az egyik *Moldovány Stefánia*, a másik *Berdál Valéria*, mindketten a szegedi Nemzeti Színház tagjai.

INGRID BERGMAN „*Az indiszkrét*” című legújabb filmje nagy sikert aratott. A kritika kiemeli *Ingrid Bergman* első igazán vígjátéki alakításának színészi értékét. A művésznő partnere a filmben *Gary Grant*.

GEORGE SIMENON francia regényíró most lett 50 éves és csaknem 500 regényt írt. Csak az a bűnös, hogy nem tudja már utolérni a spanyol *Lope de Vega*-t, aki ugyanis 1700 színdarabot hagyott az utókorra.

A MOSZKVAI CIGÁNY-SZÍNHÁZ a következő évadban a magyarországi cigányok táncait és dalait is bemutatja.

A SÜTÉTSÉGBŐL címmel új norvég film készül. Azokról az emberekről szól, akiknek sorsa a polgári társadalmi rendben tragikusra fordult.

A FREUDI ÁLOMELMÉLET teszi nevésségessé egy ír-olasz filmkomédia, melynek *Ő volt az... igen, igen* a címe. A mulatságos filmkomédia azt mutatja meg, hogy mi minden sült ki az álomelméletből. A főszerepekben *Silvana Pampanini* és *Carlo Campanini*.

A GI KÉPBLŐ álló egyiptomi gyémántkiállítás Budapest után több vidéki városba is elviszik.

PEKINGBEN az elmúlt napokban 120 000 példányban jelent meg *Mao Ce-tung* 18 lírai verset tartalmazó kötet, amelynek első kiadása előjegyzésben fogyott el.

Fogadás a Bartók-fesztivál külföldi vendégei tiszteletére

Benke Valéria művelődésügyi miniszter a *Gundel-étteremben* fogadást adott a *Bartók-fesztivál* külföldi vendégeinek a tiszteletére. A művelődésügyi miniszterrel kívül megjelent a fogadáson *Orbán László*, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, *Aczél György*, a művelődés-

RAOUL KEVI megkezdte *Ember a háborúban* című új filmjének forgatását. A film a francia ellenállás szervezőjének, *Jean Moulin*nek állít emléket, aki a fasiszta megszállás idején halt meg. *Moulin* alakját *Jean Gabin* személyesíti meg.

JELENA BISZTRICKÁJA, a kiváló moszkvai filmszínésznő főszereplésével megfilmesítik *Dolmatov* szkijski Ünkéntesek című verses regényét. A fiatalos életéről szóló filmet a Komszomol 40 éves jubileumán mutatják be.

FERNANDEL új filmje bűnügyi vígjáték. Címe: *Az esküvő kabátos férfi*, rendezője: *Duvivier*. *Fernandel* egy párizsi zenekari klarinétost alakít, aki 15 évi békes házasság után váratlanul különböző szerelmi és bűnügyi kalandok közepébe csöppen.

NAGY JELENTŐSÉGŰ film forgatásába kezdett a grúz filmstúdió. Címe: *Igy indult el Majakovszkij*. A film bemutatja a nagy szovjet költő gyermekkorát és ifjúságát. A film *Majakovszkij* nővéreinek közreműködésével készül.

GIAN CARLO MENOTTI-NAK, az „*új Puccininek*” *Maria Golovin* című operáját bemutatták a brüsszeli vilákiállítás színpadán. Az új opera egy vak ember és egy férjes asszony szerelméről szól.

AZ ELSŐ albán operát, melyet népzenei elemekből komponáltak, Albánia felszabadulási ünnepén, november 29-én mutatják be, *Marika* címmel.

PUCCHINI születésének századik évfordulója alkalmából a milánói *Scala* ötmillió líra jutalmat tűzött ki a legjobb, eddig még ki nem adott háromfelvonásos opera díjazására. Az operaversenyben külföldiek is szerepelhetnek, de a pályázók nem lehetnek negyven évnél idősebbek. Az operát 1960. december 31-e előtt kell bemutatni. A díjat megosztják a zeneszerző és a szövegíró között, az előbbi négy-öt millió, az utóbbi egymillió lírát kap.

A II. NEMZETKÖZI HUMOR FESZTIVÁL megnyílt az olaszországi *Bordigherában*. A fesztivál keretében filmversenyt rendeznek. Bemutatták a *Cannes*-ban nagy sikert aratott „*Nagybátyám*” című *Tati*-filmet, valamint hét másik vígjáték filmet. Ugyancsak a fesztivál alkalmából nyílt meg *Bordigherában* a *Nemzetközi Karikatúra Kiállítás*.

FILMRE VITTEK *Makarenko* híres regényét, az *Igor és társai*-t. *Makarenko* szerepét az ismert szovjet filmszínész, *Jemeljanov* alakítja.

KLINDA ISTVÁN orgonaművész vesz részt a szeptember 1-től 10-ig tartó nagy nemzetközi *Bach* orgonaversenyben a belgiumi *Genfben*. A verseny zsűrijének három belga és három külföldi tagja van — köztük *Pécsi Sebástyán*, a Zene-művészeti Főiskola tanára. A 43 versenyző művész közül csak huszan jutnak majd a döntőbe.

AZ EDINBURGHI nemzetközi zenei ünnep fénypontja *Bartók Béla* hat vonósnyegyesének sorozatos előadása volt. *Skócia* vezető lapjai lelkes hangon méltatják *Bartók Béla* művészetét.

A „*MILÁNÓI KERINGŐ*” a legdivatosabb keringő külföldön. Zeneszerzője a 14 éves olasz *Massimo Barberi* gimnazista diák, szövegírója pedig a hasonló korú francia *Minou Drouette* költőnő, aki a „*Fák barátja*” című versével a francia kritikát is meghódította. A két gyerek véletlenül összetalálkozott *Milánóban* és ekkor határozták el, hogy együtt fogják dolgozni. Így született meg a kis *Minou* versére *Massimo keringője*, melyet találkozásuk emlékére „*Milánói keringő*” nevezték el.

PEKINGBEN az elmúlt napokban 120 000 példányban jelent meg *Mao Ce-tung* 18 lírai verset tartalmazó kötet, amelynek első kiadása előjegyzésben fogyott el.

Tolnay Klári és Latabár Kálmán a „*Micsoda éjszaka*” című új magyar filmvígjáték főszereplői

A TALÁLMÁNYI SZABADALMAKRÓL

III. RÉSZ.

„A találmányi szabadalmakról” c. cikksorozat I. részében (Heti Híradó 1958. augusztus 22-én kelt 34. szám) ismertettük a találmányok fogalmát és jogi oltalmát, a találmányok újdonságát és elsőbbségét, a szabadalmak oltalmi körét és hatályát. Továbbá szó volt a találmányi szabadalmak hasznosításáról, a feltaláló díjazásáról és egyéb tudnivalókról.

A II. részben (Heti Híradó 1958. augusztus 29-én kelt. 35. szám) leírtuk a szabadalmi leírások készítésének módját. Nevezetesen ismertettük a szabadalmi bejelentés és leírás, valamint a rajzok alaki követelményeit, továbbá a leírások megszüvegezésének szabályait.

A III. és egyben utolsó részben a szabadalmi igénypontok készítésével foglalkozunk.

A szabadalmi jog történeti fejlődése során, a szabadalmi perek egyszerűsítése végett kialakult, hogy az oltalom tárgyát a leírás végén úgynevezett igénypontokban közelebbről megjelölték, összefoglalták. Mindazt, amire igénypontot állítottak fel a szabadalomtulajdonos az ellenkező bizonyításig védve volt, ugyanis a fejlődés folyamán az alakult ki, hogy a leírás csak megalapozza az oltalmi kört, de az oltalmi kör szélső határát már a leírás alapján képezett és értelmezett igénypontok határozták meg egyedül és kizárólagosan úgy, hogy mindaz, amire az igénypontok meghatározása nem illik rá, nem áll szabadalmi oltalom alatt.

AZ IGÉNYPONTOK SZERKEZETE

Az igénypontok szerkezetét tekintve az két részre osztható: a tárgyi körre és jellemző részre.

A tárgyi körbe tartozik annak a fogalomkörnek a meghatározása, melyre a leírásból következően a találmány vonatkozik. A gyakorlat szerint a tárgyi körnek összhangban kell lennie a találmány címével is, mivel ez utóbbi szűk összefoglalása a találmány lényegének. A tárgyi kör gondos meghatározása különösen akkor fontos, ha a találmány elhatárolására volt szükség. Pl.: ha olyan találmányt akarunk szabadalmaztatni, melyhez hasonló már van a gyakorlatban, azonban

a bejelenteni kívánt találmány attól mégis eltér, más megoldások útján hozza létre ugyanazt a hatást.

A találmányt tulajdonképpen a jellemző rész juttatja kifejezésre. Ez azt jelenti, hogy a szabadalmi igénypontnak tartalmaznia kell mindazt, amellyel a találmány jellemezhető és meghatározható.

Általánosságban elvként azt kell tudni, hogy nem célszerű, ha túlságosan leszűkítjük a találmány kereteit, de ugyanúgy nem vezet célra, ha túl tágra hagyjuk azt. Az igénypontok meghatározásánál azt kell szem előtt tartani, hogy logikusan védelem alá helyezünk mindazt, ami a találmányban új.

AZ IGÉNYPONTOK TARTALMA

Az igénypontok általában működéssel, hatással nem jellemezhetnek egy találmányt. Az igénypontoknak tartalma csak konkrét szerkezeti kialakítás, vagy műszaki megoldás lehet. Azonban a szerkezeti megoldás megmagyarázása, értékelése, szemléletesebbé tétele érdekében olyan kifejezés, amely működés, vagy hatás megjelölését is tartalmazza, magában foglalja, elfogadható. Egy feladata kitűzését ugyancsak nem lehet jellemzőül elfogadni az igénypontok tartalmánál.

Nem lehet olyan kifejezéseket használni, melyek határozatlanná teszik oly mértékben az igénypontot, hogy az oltalmi kör szabatos elhatárolására a szakértőknek nem ad elegendő műszaki utalást. Tehát ha a technológiai folyamat során a szükséges hőhatást soroljuk fel, nem felel meg olyan megjelölés, hogy alacsony, vagy magas hőfok, hanem meg kell mondani a hőfok-értékeket, illetve a hőfokhatárokat. Ugyanúgy nem elegendő ferde sík megjelölése, hanem a bezárt szög értékének nagyságát is meg kell határozni. Negatív kifejezéssel nem jellemezhető egy állapot. (Egészen kivételesen van csak helye a negatív jellemzésnek akkor, ha a találmány lényege a negatív hatás elérését körvonalazza egy bizonyos cél megvalósítására.)

Nem fogadható el az az igénypont sem, melynek jellemzője a használat módjára való utalás. Az előbbi helyett szerkezeti megoldást, vagy előállításra vonatkozó utalást kell megadni. Rajzra való hivatkozást ugyancsak nem tartalmazhat az igénypont. (Tehát nem fogadható el az alábbi: „cséplőgép-dob azzal jellemezve, hogy az a rajz szerinti verőléccel van ellátva.”) (Amennyiben szükséges, az igénypontban is a kiviteli formát feltüntetendő rajzra való hivatkozás, ez zárójelbe tett számmal történik és a hivatkozási szám mindig a szóbanforgó alkatrészt után áll, így pl. „a cséplőgép-dob verőléccel (5) van ellátva...”)

Egy fogalom, alkatrész megnevezésére úgy a leírásban, mint az igénypontban csak ugyanazon elnevezés használ-

ható. Ez azt jelenti, hogy az igénypontokat nagy gondossággal kell készíteni, azokat szabatosan kell fogalmazni és mindenkor a találmányi leírásához kell kapcsolni.

A találmányi leírások végén több igénypontot is felsorolhatunk attól függően, hogy milyen nagy az a kör, amelyet a találmánnyal kapcsolatosan oltalom alá akarunk helyezni. Azonban a találmányt lényegében és alapjaiban az első igénypont — a fő igénypont — határozza meg. A többi igénypontok csak kapcsolatban vannak a fő igényponttal, illetve arra épülnek fel. Ez következik a szabadalmi azon előírásából is, hogy egy bejelentésbe csak egy találmány foglalható, így azt, ami új és szabadalmazandó a találmányban, az igénypontban, a fő igénypontban tudjuk meghatározni. A többi igénypontok — aligénypontok — általában alárendelt viszonyban állnak a fő igényponttal, azaz kiviteli alakot, illetve változatot ismertetnek. (Az aligénypontok tárgyi körének megfogalmazását tehát így kezdjük: „1. igénypontban meghatározott készülékek kiviteli alakja jellemezve azáltal...” stb.)

Tehát az aligénypontok lényegében a főigénypontban meghatározott találmány továbbfejlesztései, alkalmazásai, változatai, amelyek a főigénypont létezésé folytán lényegében védelem alatt állnak. Az aligénypontoknak az a jelentőségük, hogy a szabadalomtulajdonos részére az esetleges korlátozást megkönnyítik, és ha a szabadalmaztatás folyamán akadályok merülnek fel, úgy lehetőséget adnak arra, hogy a korlátozást megkönnyítsék. Ebből a szempontból tehát szükséges, hogy a kiviteli alak, illetve változat olyan fogalmazásban kerüljön az igénypontba, hogy korlátozás esetében az tartható legyen. Ebből az okból kifolyólag az aligénypontok alakulását műszaki és szabadalomjogi szempontból alaposan át kell gondolni. (Az aligénypontok nem megfelelő kapcsolását a szabadalmi eljárás során az Országos Találmányi Hivatal kifogásolhatja.)

minden kiegészítés nélkül használhatták volna.

szabadalmi törvény szerint a szabadalmazott találmány javítását, vagy tökéletesítését tárgyaló szabadalom a törzsszabadalom tulajdonságának kívánsága szerint, vagy mint pótszabadalom, vagy pedig mint önálló szabadalom kerülhet engedélyezésre. Ebből a rendelkezésből megállapítható az, hogy a pótszabadalomnál nem valami alacsonyabbrendű találmányra gondolunk, mert az, hogy a javítási szabadalom pótszabadalom, vagy önálló szabadalom lesz-e a törvény szerint, a törzsszabadalom tulajdonos kívánságától függ. A pótszabadalom tárgyakon önálló szabadalomra is alkalmaznak kell lennie, tehát az igénypontnak is olyan tartalommal kell bírni, mint önálló szabadalom esetében.

A pótszabadalom tárgya és a törzsszabadalom tárgya közti kapcsolatra nézve a törvény csak annyit mond, hogy a pótszabadalom tárgya a szabadalmazott találmány javítása vagy tökéletesítése. Ebből az következik, hogy a pótszabadalom tárgya és az eljárászt pedig az azt képező műveletekkel, ezek sor-

TOVÁBBI SZEMPONTOK AZ IGÉNYPONTOK SZERKESZTÉSÉHEZ

Szerkezetet csak alkatrészeivel és azok kapcsolatával,

rendjével, az alkalmazott szerkekkel és műveleti körülményekkel jellemezzük. (Pl. nyomás, hőfok, töménység, időtartam, vágósebesség, felületi finomság stb.)

Nem célszerű általában valamely alkatrészt az alkalmazott anyaggal jellemezni, kivéve azt az esetet, ha éppen annak az anyagnak az alkalmazása tette lehetővé a kitűzött cél elérését. Ez a kivétel azt is jelenti, hogy ilyen esetben éppen az anyag alkalmazása képezi a találmány tárgyát. Eljárást csak akkor jellemezhetünk valamely rész-művelethez használt anyaggal, eszközzel, ha éppen ez teszi lehetővé a művelet oly módon való elvégzését, hogy elérjük a kívánt műszaki hatást.

Nem jellemezhet egy találmányt a működés, vagy a hatás. Ez azért fontos, mert működés vagy hatás általában egy adott szerkezet, vagy eljárás eredménye csupán. Mindig egy konkrét szerkezetet, illetve eljárási módozatot kell igénypontban összesűriteni.

Határozatlan, pontatlan, relatív kifejezések használata az igénypontok megfogalmazásánál nem megengedhetők. Ugyancsak nem használhatók megítélésztől kétértelműségek, amelyek a szabadalom lényegét elhomályosítják. Hasonlóképpen a szabadalommal kapcsolatos lényeges körülményt nem szabad elhallgatni. A feladat pusztá megjelölése, valamint a szabadalmi célkitűzés meghatározása szintén nem képezheti az igénypont tárgyát. Ezeket a szabadalmi leírás elején kell felvetni és ismertetni.

A szabadalmi igénypontok stilisztikai követelménye az, hogy egy igénypont csak egy mondatból állhat. Ezért igen sokszor a köznap nyelvben általában elő nem forduló, hosszú mondatokat kell fogalmazni. Éppen ezért szükséges az igénypontnak a gon-

dos megfogalmazása úgy, hogy az mégis mindent tartalmaz aránylagos rövidege mellett. (A fentiekhez az Országos Találmányi Hivatal ragaszkodik.)

Tudnunk kell azt, hogy csak az igénypontban felsorolt jellemzők összessége képezi a találmányi gondolat meghatározását, tehát szabadalmi oltalom tárgyát és körét. Az az igénypont ad megfelelő oltalmat, amelyből semmit sem lehet elhagyni anélkül, hogy a találmány által kitűzött műszaki hatás el ne maradjon.

Az igénypontnak összhangban kell lennie a leírással. Igen fontos az, hogy az igénypont a leírásban ismertett találmánynál többet ne tartalmazzon. Ez egyben azt is jelenti, hogy a leírásnak legalább olyan gondolat kell készülnie, mint az igénypontnak. Az igénypontban felsorolt jellemző rész meghatározása ill-jék rá a leírásban találmányként ismertett megoldásra, egyezzek azzal.

Mivel a szabadalmi törvény szerint a szabadalom-oltalom a találmány iparszerű készítése, forgalombahozatala és iparszerű, vagy üzemi berendezésként való használata esetén érvényesül, az igénypontok adatainak is olyannak kell lenniük, hogy a találmány minden ilyen alkalmazásakor felismerhető legyen. Elsősorban tehát a leírás szerkesztésének kell tisztában lenni azzal, hogy milyen téren és milyen értelemben van szükség az oltalomra. (Pl. termék, gép, eljárás stb.) Túl szűk, korlátozott igénypont a szabadalmat könnyen kiárazhatóvá, megkerülhetővé teszi. A túl tág igénypont kifogásolásokra, támadásokra ad lehetőséget felszólalás esetében, vagy pedig a megsemmisítési eljárás során. A cél az legyen, hogy az igénypont maximálisan ölelje fel a találmány körébe tartozó műszaki megoldást úgy, hogy élesen elhatárolható legyen a már ismert fogalmaktól.

— VÉGE —

Érdekes hírek a világból

EGY OLÁSZ FOLYÓIRAT körkérdezt intézett a nőkről a filmsztárokhoz. Martine Carol a következőket válaszolta: „A nő jobban sikerült a férfinál, mert a nő megteremtésénél az istennek már tapasztalatai voltak.”

A POPOLO DI ROMA CI-MŰ olasz lapban a következő apróhirdetés jelent meg: „Tökéletes lovagot keresek, aki még hódol a régi szokásoknak és terdenállva kéri meg a kezemet. Legyen meggyőződéssel arról, hogy nem élhet tovább nélkülem.” A fiatal lány a hirdetés közzététele után egy héttel elmondotta a lap szerkesztőségének: három „lovag” jelentkezett. Az egyik 87, a másik 84, a harmadik 76 éves...

A PIPÁZÁS ÚJ VILÁGBAJNOKA a 32 éves Richard E. Valley flinti fiatalember, aki pontosan 1 óra 34 perc és 46 másodpercig szívta csibukáját. Három másodperccel maradt mögötte a 76 éves James Cunningham. A nők „leégték” ezen az amerikai versenyen, mert legjobbjuk csak 30 perc 55 másodpercig bírta az iramot.

TORRE MARINA olasz falucska reklámfüzetkájében ez áll: „Csöndet és magányt biztosítunk nyaraló vendégeinknek. Minthogy magaslati üdülőhelyeinkre csak szamarak jutnak fel, pihenésüket e romantikus, távolos helyen senki sem fogja zavarni.”

A FÉRFIAK GYOMORBAJÁNAK oka — Henley dr., amerikai idegyógyász szerint — az esetek túlnyomó többségében: házassági hiútlenség. Ha egy férj megcsalja a feleségét, eltávolítja az asszony előtt, ez idegizgalommal jár, és a gyomrában görcsös állapotot okoz. (Ez aztán orvosi megállapítás. A szerk.)

FURCSA ÖRÖKSÉGI JOG-ALAP. Egy bostoni agglegény három idős hölgyre hagyta tekintélyes vagyonát. Indokolással azt tüntette fel végrendeletében, hogy nekik köszönheti nyugalmát, kiegyensúlyozott életét, mert az említett hölgyek fiatal korában többször kikosarazták.

AKI NAPONTA 30 CIGARETTÁT SZIV EL, 40 év alatt (20—60 éves koráig) 438 ezret füstöl el, s ha egy cigaretta 5 cm hosszú, az elszívott szivarok egyváltéban 21,9 kilométerre nyúlnak, súlyuk összesen 6 métermázsá, nikotintartalmukkal pedig — ha egyszerre adnák be — meg lehetne mérgezni egy 333 000 lakosú város egész népességét.

A PÜSPÖK-FELESÉGEK klubjának 210 tagja van. Az amerikai zártkörű helyiségben minden tagnak külön diványa van, amelyre „ráájulhat”, saját varrodobozt, spanyolfalat és vasalódeszkát biztosítanak számukra.

KANSAS CITYBEN a napokban új mosoda nyílt meg, amely a következő szövegű plakáttal igyekezett céget népszerűsíteni: „Az első személy, aki benyit üzletünkbe, ingyen mosathat nálunk, amíg csak jólesik.” A megnyitás napján kora reggel ott állt egy idősebb úr: 732 főnyi fiúintézet gondnoka...

JOSEPH KAPLAN, a világhírű matematikus, a nemzeti közfelfizikai év amerikai részről végzett kutatásainak egyik irányítója, nemrég alacsony késéssel érkezett egy Chicagóban megtartott tudományos ülésre. Az ismert professzor belépett a terembe, tudóstársaihoz fordult és azt mondta: „Elnézést kérek a késésért, de a jóvedelemadó-vallomásom kitöltésekor belezavarodtam a számolásba...”

A TÖLTÖTT KÁPOSZTA egyiptomi eredetű étel, a törökök közvetítésével került hozzánk.

A DÉL-AMERIKAI Rio Negro folyó partján egy indián törzs új települési helyre költözött. Az új falu építése közben észrevették, hogy a környékbeli fákról számos majom figyelő munkájukat. Pár héttel később a közelben cserkésző indiánok azzal a hírrrel tértek vissza falujukba, hogy néhány kilométerrel arrébb kicsiny, házserű építményeket láttak, olyan vidéken, ahol emberek nem élnek, csak rengeteg majom tanyázott. Kiderült, hogy a kitűnő utazó-képességű majmok építették fel az indián falu miniatűr mását.

A SZERELMI ÜZENETEKET Paul Henderson, chicagói lakos az égboltra rója füstbetejükkel. Az ügyes pilóta megbízója kívánságára a címzett lakása fölé repül és ott „leírja” a kívánt szöveget. Egy be-tű öt dollár, egy üzenet minimális ára: 40 dollár.

A DÉL-AMERIKAI Chile csapadékhiány részén fekvő Pirados nevű városkában állították fel a legkülönösebb emlékszerobrot — egy hatalmas márványtömbből kifaragott, óriási esőcseppet — annak emlékeztére, hogy 1936-ban, 90 éves születésnapján végre eső áztatta a vidéket.

HUSZONKILENC ÉVI HÁZASSÁG után válóper indított férje ellen egy cardiffi asszony. Előadta, hogy férje mindig két fajta mozijegyet vásárolt, egyet saját magának a hátsó, párnázott székekre, egyet pedig az asszonynak, egészen elől, a legkényelmesebb sorokba. Ezt az eljárást nem hajlandó tovább tūrni. A bíróság a házasságot felbontotta.

ERNEST HEMINGWAY, akiről köztudomású, hogy széleskörű tapasztalatai vannak nőkkel kapcsolatban, nemrég kijelentette: „Ha egy legényember egy asszonynak virágot ajándékoz, akkor mondani akar valamit. Ha viszont egy férj ajándékoz virágot a feleségének, akkor valamit el akar hallgatni.”

DÁNIÁBAN a biztosítási szakma egy merőben új ágazata látott napvilágot. Minden dán nő biztosíthatja magát „pártában maradás” ellen. Megkötött a szerződést a biztosító társasággal, és 50 éves kor után kézzel kapja a kikötött összeget, ha addig bármilyen okból nem ment férjhez.

AZ IKREK, a hármas- és négyesikrek október 4-én és 5-én Nyugat-Németországban kongresszust tartanak. Az Eszenben megrendezésre kerülő kongresszuson megvitatják az ikrek közös problémáit. Folyóiratot is akarnak kiadni „Ikrek” címen.

EGY LONDONI könyvkereskedésbe levelet hozott a posta. A levelet egy aberdeeni vegetáriánus küldte a következő szöveggel: „Küldjék el címere Shaw műveit. A kivitel és a kötés nem számít, csak az a kötés, hogy nem lehet disznóbőrrel. Szigorú vegetáriánus vagyok, épp úgy, mint Shaw.”

A FÉRFIAK MÁR RÉGEN tudják, s most már egy fokvárosi bíróság is megállapította, hogy az asszonyok körmei az életveszélyes fegyverek közé tartoznak.

MINDEN HÓNAP TIZENÖTÖDIK NAPJA NŐNNEP — mondták ki Hoshimoto japán város asszonyai. Ezen a napon a férfiak kötelesek a házimunkát végezni.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN új, különös módszer vezetett be a diákok képességvizsgálata terén. A vizsgázóknak elmesélnék egy viccet, és a poén elhangzása után a bizottság egyik tagja stopperórát méri, hogy mikor kezd el nevetni. Minél hamarabb hangzik el a kacaj, annál okosabbnak nyilvánítják a jelöltet.

Levelüket hullató

szederfák között rohan a teherautó. Az oldalán tegnap még felírás hirdette, hogy az Új Élet Tsz tulajdona. Ma reggel aztán ásóval fesztették le róla a feketebetűs táblát. A parasz- tok hiába tiltakoztak, egy sereg fia- talember elutazott vele a városba. Most onnan tartanak hazafelé.

Az autó utasai — túlkibálva a szél és a motor zúgását — azt tár- gyalják, hogy holnapra gyűlésre hív- ják össze a falut a begyűjtési és adó- zási papírok elégetése céljából.

A vezetőfülke mögött, háttal a me- netirányának, huszonhat éves forma fiatalember ül a kocsí fenekén. Bar- na haja le-lehull magas homlokára, térdét felhúzza az álláig, átkarolja lábait és gondolkodik. Felrezen, amikor valaki kiállt.

— Te, mit szólsz hozzá tanító?

— Míhez?

— Hát, hogy mit mondtott a So- mogyvári?

— Ah, a Somogyvári.

Délelőtt hallották a beszédét a vá- rosi tanácsház erkélyéről. Beszéd- nek jóformán nem is lehet nevezni, inkább üvöltésnek, ami tartott le- galább félórát. Azzal kezdte ez a So- mogyvári, hogy ő „a harcoló, most is révét hullató budapesti ifjúság küldötte, aki kötelességének tartja, hogy

hormánybiztosságot kormányozzék.” Tíz perc múlva ez az üvöltő dervis azt helyezte kilátás- ba, hogy átvesszi a hadműveletek vezetését. Beszéde vége felé már a fel- kelő fegyveres erők minisztériumá- nak felállítását taglalta, természetese- sen ő lenne a...

Hogy mi lenne ő, azt nem hallhat- ta meg a hallgatóság, mert éppen ab- ban a pillanatban valaki elvágta a hangszóró vezetékét. Somogyvári „jó-fő hazafy”, pedig eltűnt az erkélyre kitóduló szerszámgyári munkásküldöttek között. Most ezek vezetője szól a gyorsan megajvitott hangszórón keresztül: a Szerszám- gépgyár munkásai, látván a nemzeti tanács összetételét — nem tartják biztosítottnak a munkásság képviseletét és a szocializmus ügyét, ép- pen ezért három szerszámgyári munkást delegálnak a nemzeti ta- nácsba.

Kovács László — így hívják a te- herautó alján gubbasztó fiatalem- bert — ott a téren Somogyvári be- szédét azzal intézte el: marhaság, míg a szerszámgyári küldöttség nyilatkozatát pedig azzal fogadta, hogy van benne igazság. A kérdé- re, amit az imént intéztek hozzá most is röviden így válaszol:

— Ja, a Somogyvári? Hülyeség!

Erre aztán az eddig egymással vi- tatkozó utitársak most mind neki- esnek. Egyikük, akit korábban meg- vesztegetés miatt kirúgtak a járási begyűjtési osztálytól, odafurakszik hozzá és kihívó, éles hangon meg- kérdezi:

— Oszt, mér hülyeség?

A tanító nem felel, mire minden oldalról megkezdődik a piszkálás. Gúnyolják, valaki azt mondja neki, hogy opportunista forradalmár. Más- sok gúnyosan emlegették az egyszeri embert, aki leküzdötte fiatal fele- sége mellé, csak mondogatta, hogy így szereti, meg úgy szereti, de bi- zonyítani nem tudta.

Kovácsban lassan ébredzik a dac, a „majd én megmutatom”- virtus s egy régi sérelem villan fel emlékezetében, következő gondolata- ban pedig már ott vibrál: a bosz- szúállás tüze.

Az igazság kedvéért meg kell em- líteni, hogy a sérelem érzetének fel- újulása már a napokban bebökté- tükéjé, akkor, amikor a tanítói il- letményföldön vágta a kukoricaszár- tat. Az egész úgy e miatt a darab föld miatt kezdődött.

Kilencszázötvenötben a tanács ki- osztotta az illetményföldeket a tu- nitók között. Kovács kivételével mindegyik az Ebágya-dűlőből kap- ta meg a részét, jó fekete, zsíros földből. Neki már abból nem került s tartalékföld már csak a téglagyári gödrök mellett lévén, Kovács tanító egy holdját ott mérték ki. A határ- nak ez a része hordaléktalan, köves, kavicsos. A magát megrövidítettnek érző fiatal tanító bement a tanács- elnökhöz magyarázatot kérn. Az elnök — egy javakörabeli paraszt — próbálta megérteni vele, hogy más- ként nem tehetek, a kilenc illet- ményföldre jogosult tanító közül csak nyolc kaphatott az Ebágya dű- löből. Kovács azért részesegett az értéktelenebb téglagyári tagból, mert ő az egyetlen családnélküli pe- dágógus. Különben is az apja — a közeli tévesz agronómusa kértenez- így ilyen képpen elintézését, mon- ván, hogy a családós tanítóknak ad-

A HETI HÍRADÓ irodalmi pályázatára érkezett művekből

IFJ. KOVÁCS LÁSZLÓ

„MEGBUKOTT AZ ELSŐ VIZSGÁN”

ják oda a jobb földeket, mert hiszen az ő fiának nem jelent sokat, ha egy-egy mázsával kevesebb kuko- ricája terem.

Kovács azt felelte a tanácselnök- nek, hogy ő már nem kiskorú, az apja fölötté nem dirigál, az ő nevé- ben ne legyen nagylelkű. Ami tör- tént, az igazságtalanság, s ő orvos- lást követel. A nagy vitában előntö- te a harag, öklével verte az asztalt a tanácselnök előtt, amit az békes nyugalommal tűrt egy ideig, hanem amikor a tanító az apja ganétipró szentségit emlegette, ajtót mutatott Kovácsnak...

Rohan a teherautó...

Utasai tovább piszkálják Kovácsot, akinek érzéseit egyre jobban hatal- mába keríti a düh, a bosszúállás. Ez a teherautónyi fiatalember könnyör- telen. Amikor felvillan Kovácsban a józan ész, ezek az utóbbiak gúnyos szavakat váganak hozzá, amelyek új- ra felborítják benne a mérsékelt és higgadt belátás szekerét.

— A begazolt tanító — mondja az egyik.

— Fúzfajorradalmár — toldja meg a másik s a társaság többi tagja csú- fondósan nevet. Ez a rohanásban eltorzult, motorzúgással keveredő nevetés adja meg Kovács elhatározá- sához az utolsó lökést. Merő dac, „ki, ha ő nem” jelkép az egész ember, ahogy lassan, súlyos mozdulatokkal feláll.

— Majd én megmutatom!...

Az egész nap

zajos, felbolygatott falura leereszke- dik a sötétség. Először csak a szegle- teket keríti hatalmába, aztán betölti az utcákat, s a házak belsejét. Al- szik a falu, csak a főtca néhány épületéből szűrődik ki fény. Sem- mi mozgás, semmi nesz.

A kertek alatt óvakodik valaki, az újtelepi házak irányába. A sötétben arról megismerni tán őt lépésről sem lehetne. De amint megbötkik egy földbevert, alacsony karóba s fojtott káromkodást szűr ki a fogai közül: hangját hallva bármely ismerőse megmondaná: ez Kovács.

S csakugyan. Kovács, aki minded- dig ott üldögélt a kocsma szegleté- ben, fondorgatta tervének végrehaj- tásához a különböző módozatokat, míg megértett benne a teendő min- den mozzanata.

Most aztán véghezviszi.

A tanácsháza portájához érve, al- kalmas helyen keresztül lépi a sö- vénykerítést. Átvág a félig kopasz gyümölcsfák alatt, s kiszáratva már bent jár az udvarban, szorosan fal- hoz lapulva várja az elnököket.

Kicsit ideges mosollyal gondol arra, milyen nagy diadala lesz holnap, amikor a tanácselnök, szeme körül monoklival mutatkozik majd az ut- cán s hogyan fog ő sokat sejtető ti- tokzatossággal megjeleni nagyszá- jú társai között...

Lassan múnak a percek. Egy macska lopakodik a háztetőn, talpa alól legurul egy malterdarab. Kovács megrezen, érzi, hogy nem so- kaig bírja már a feszült várakozást. Ekkor halkán megcsikordul az ajtó sarka. A tanító görcsösen szorítja össze öklét. Lépése zaja közeledik, s a következő pillanatban egy férfi körvonala jelenik meg a gádor bolt- íve alatt. Kovács ökle lendül, tom- pa reccsenés, a férfi meginog és le- omlik a fal mellett. Az összecsuk- ló alak mögött valaki felkiált. A támadó felismeri a kiáltással a ta- nácselnök hangját és a kert felé ir- madnik, egy ugrással keresztül len- dül a sövényen. A rémülettől és a menekülés iramától alig kap levegőt. Fut, szalad az éjszakában, s amerre járt, kutyák ugatása jelzi az útját.

Valakit leütött, hogy nem a ta- nácselnököt, az biztos. Hát akkor ki?...

— Idős Kovács László

Lépjén kérem közelebb. A bíróság Önt, mint tanút fogja kihallgatni. Felhívom a figyelmét, hogy mivel a vádolt a fia, Ön nem köteles vallo- mást tenni.

Hatvanas, ünneplőbe öltözött pa- raszt ember áll a bíró elé. Komoly arcán idővéste barázdák, szemében valami tiszta nyugalom fénylik. Ki- csit járást mozdulattal simítja meg bal halántékát, aztán lassan hátra-

fordítja fejét. A fiúra néz, aki sová- nyan, eltörödvé ül a vádlottak pad- ján. Találkozik tekintetük. A fiú szeme semmitmondó, mintha nem is az apjára nézne, mintha csak a sem- mibe révedne. Idős Kovács csak né- zni, nézi a fiát s úgy mondja:

— Vallani akarok.

A vádlott arcán csodálkozás fut át és az apa — már a bírósághoz for- dulva — így kezdi a beszédét:

— Vallani akarok s az igazat mondom. Ezt a sebet, amiből már csak a forradás látszik itt a szemem fölött, a fiamtól kaptam. Én voltam az az ember, akit ez a fiú a tanács- elnökönk helyett leütött azon a bi- zonyos estén.

Kis szünetet tart az öreg, mintha emlékezetében kutatna, aztán foly- tatja:

— Azon a napon alkonyatig vár- tam a fiamat. Nem jött. Egy barát- jától kéredezsködtem, az azt mon- ta, hogy Laci a kocsmban van. Mondom magamban, máskor is meg- lette, részegen sohasem látam, hát csak töltse kedvét. Eszembe jutott akkor, hogy átbállagok a tanácshá- zára, megkérdem az elnökönköt, mi lesz már a szövetkezeti mútrá- gyával? Így is tettem. Azután még beszélgettünk az elnökkel arról-arról. Jó sokáig. Tízórátájt végül fel- szedelőzködöttünk, indultunk hazafelé. Akkor kaptam az öklcsapást, ami- től elestem. Mikor magamhoz tér- tem, az elnök megmondta, hogy fel- ismerte a fiamat. Így volt.

— Kíván még valamit mondani?

— Igen. Amit elmondtam az az esetről szól. Most még erről az em- beréről, a vádlott fiamról akarok be- szélni.

— Tessék.

— Késői termés ez a fiú nálunk, akkor született, amikor már hinni sem mertük, hogy gyerekként lesz. Gyengécske volt, takargatjuk, ó- tult a fűvő szétől is. Az anyja — nyugodjék békében — még a gondu- latát is leste. Szegényemberek vol- tunk, de ami tellett tőlünk azt meg- adtuk neki. Különben nem rossz gyere- ek ez, csak olyan ide-odakapkodó. Egy játék mellét sem tartott ki két napnál tovább, a pajtasait is sürün váltogatta. Miután meghalt az any- ja, már csak én neveltem. Tovább akartam taníttatni, mert esse volt a gyerekek. Egy barátja akkor eszter- gályos tanuló volt. A fiam így a fém- ipari technikumot választotta. Vala- mi gyerekesség miatt összerövidült a barátjával, akkor aztán megismer- kedett egy traktorossal. Rögtön le- tett a technikumról, traktoros sze- retett volna lenni. Legeslegvégül azt kérte, irassam be a tanítóképzőbe.

Tudtam, hogy miért. Összemelegedett az egyik tanítónk kislányával, az is képzős volt. Így lett a fiamból tani- tó. Egyszer, még a képzőben valami rossz fát tett a tűzre. Engem akkor behívtak az iskolába. Az osztályfő- nek azt mondta, hogy gyenge a fiú jelleme, meg az akarata. Ha jó a társaság, ő is jó, ha rosszabb fiúk veszik körül, ő is rossz. Nagy baj ez, tudom én azt. Ez a természete vitte a fiút a bajba.

Itt egy kis szünetet tart beszéde- ben az öreg Kovács, kicsit elfogódott a hangja, amikor bevégi a szót.

— Bünök az én fiam, tudom, hogy börtön vár rá. Csak arra kérem a tisztelt bíróságot, emberséges ítélet- tel segítse jó útra ezt a gyereket. Idős Kovács László lassan hát- raballag a hallgatóság sora köze, egy pillanatra fia felé villan bal szeme fölött a fehéres, friss forra- dás.

Pereg a tárgyalás... Itélet hirdetés, s utána az elnöklő bíró int, hogy a vádlottat el lehet vezetni.

A fiatal tanító felemelkedik a vád- lottak padjáról, hátrafordítja fejét a tárgyalás hallgatói felé. Az első arc az apjé. Az öreg is áll, elgon- dolkozza néz fiúra, egyenesen, rez- zenés nélküli szemmel, kicsit kemé- nyen, s mégis valami szeretetteljes sajnálkozással. A fiú tekintete átrep- eb egy kis törékeny lányalakra. Zsuzsi — mondja magában a nevet — Zsuzsika.

A szőke lánynak halovány az arca, jobbkézre meg-megrebben a mellet- te ágakodó kislíji fején. Ez a gyer- kő; Fercsi, legkedvesebb tanítvá- nya volt a második osztályban, nyíl, eleven, eszes parasztyerek. Most valami semmit sem értő csodálko- zással néz a tanítójára. De Kovács

nem állja ezt a nézést, idegesen kö- rülhordozza tekintetét a teremben lévőknél, akik valamennyien őt nézik, hang nélkül, komolyan, nyugodtan. Aztán elvezetik az elítéltet.

A zárkának

két lakója van, az egyik ifjú Ko- vács László. Az alsó ágyon ül, hátát nekiveti a falnak, kezében gyűrött levél. Nem olvassa a levelet, hiszen kívülről sejtí minden betűjét, csak éppen bele-belenéz néha, hogy újra lássa a kedves kéz vonásait. A leve- let Zsuzsika írta, Zsuzsika és még valaki.

Kovács — ki tudja hányadszor már — végiggondolja a levélbeni üzenetet. A kislány azt írja, hogy „Lacikám, de nagy szomorúságot hoztál ránk.” Kovács, amikor elő- szőr olvasta ezt a sort, még régeb- ben, majd széttepte a levelet. Hát nem elég, hogy meghurcolják, elité- lik, börtönbe vetik. Nem elég, hogy itt minden parancsszóra megy... Még éppen az hiányzott, hogy Zsu- zsika is bántsa őt. Milyen lány ez, hogy még tetézi az ő szenvedéseit. Azt várta, hogy vigasztalni fogja és enyhe célzást tesz a rossz emberek- re, akik miatt ő a börtönbe került. E- helyett pedig ezeket írja: „Sohasem gondoltam volna, hogy az én Lacim képes lenne kezét emelni valakire. Verekedős, kocsmahős, duhaj az én vőlegényem? Hidd el Lacikám, nem volt igazad a föld dolgában. Ami pe- dig azt illeti, édesapám azt mondja, hogy ő is kidobott volna Téged ha- sonló körülmények között. Bizony Lacikám, rosszat tettél. Emlékszel, úgy tervezted, hogy idén tavasszal összeházasedünk. Mennyit ábrán- doztunk, álmodoztunk erről! Most aztán sirhatok utánad, sirathatom az én álmimat. De nagyon keserves tavasz ez, Lacikám!”

A düh, amit a levél első olvasása váltott ki Kovácsban, már elmúlt. Átadta helyét előbb a tépelődésnek, önvizsgálatnak s most már ott tart, hogy talán igaz van Zsuzsikanak. De hát nem olyan egyszerű dolog ez. Az ember lelke nem egyikű valami, bonyolult ösztönök, érzések, hatások nem mindig váganak úgy össze, hogy rámondhassuk valamire: ez igaz, ez pedig nem igaz. Mert hiszen rendben van, is látja Zsuzsi a dolgot, de azért mégsem könnyű saját magunkra mondani: bűnös.

A fiatal tanító, belül, eszébe és szívében szüntelenül viaskodik ma- gával. Ez a levél égeti, marja, nem hagyja nyugodni egy pillanatig is, álmatlan éjszakát okoz. Hát mi van még abban a levélben? Ez: „A falu- ban egy ideig még beszéltek rólad, aztán az élet más problémákat ho- zott s ma már csak közeli ismerő- seid kérdezik tőlem: irtál-e, mi van veled? A tanácselnökkel tegnap ta- lálkoztam, üdvözlét küldi. Te Laci, hidd el, nem gyűből mondta, meg az is hozzátette, hogy nem harag- szik rád, csak sehogy sem érti, ho- gyan szánhattad rá magad a dolog- ra. Az osztályfőnökből Fercsi szólított meg: Tanító néni kérem, hol van most a Kovács tanító bácsi? Azt mondtam neki: Hát bizony Fercsi, most a tanító bácsi is iskolában van, ő is tanul. Erre a fiú azt kérdezte: És mikor jön haza? Majd, akkor — mondtam én —, ha már megtanulta a leckéjét. Fercsi másnap hozott egy irkalapot, arra kért, küldjem el Neked az ő levélét is.”

S csakugyan, Zsuzsi csontsín pa- pirja mellett, ott van a borítékban Fercsi irkalapja is. Kerek, rajzolt be- tükkel ez áll rajta:

„Kedves tanító bácsi! Kívánom, hogy levelem a legjobb egészségben találja. En jól tanulok, tudom biz azt is, hogy a tanító bácsi is igyekszik. Mink már azt tanuljuk, hogyan szo- rozunk össze háromjegyű számo- kat. Meg osztán kivonást is tanu- lunk, meg verset és földrajzt. A szakkörökben most én vagyok a fe- lélős. Ahol a tanító bácsi tanul, van-e ott szakkör? Alig várjuk már, hogy hazajöjjön. A tanító néni is ezt mondja. Mcst pedig zárom soraimat, szeretettel üdvözlöm a tanító bácsit: Szabó Ferenc III. oszt. tan.”

Bizony Fercsi, ha te azt tudnád, miféle iskolát végez a tanító bácsi! Hogyan értené meg a te eszed, hogy

a tanító bácsi „haramia” lett. Pedig mennyit, de mennyit magyarázta nektek, hogy az embereknek jóknak kell lenniök, egymással békeségben kell élniök. Milyen könnyű volt be- szélni erről ott a katedrán s hogy iták szavait a kis nyolc-kilencéves gyerekek!

— Én akartam nevelni őket? —

kérdezi magát a rabruhas Kovács — én, aki az első próbát sem álltam ki? — Valami öngúnyoló, keserű ka- cagás bugyogott fel a tanító mellé- ből. A rabtársa azt hiszi, meghi- bant.

Pedig éppen most kezd észhez- térti.

Eszébe jut a falu, a napfényben fürdő főtca. Lomhán cammogó ökörfogatokat lát. Beszívja az eső utáni melegben gözölgő földek párá- ját, a legelő szélén zöldellő erdő friss, tavaszi illatát. Kemény, szikár parasztokat lát, amin ballagnak az eke után. Aztán öregasszonyokat idéz az emlékezete. Majd Zsuzsikát nézi, a lány kékselyem ruháját, ábrándos szép arcát. Aztán otthon lát- ja magát, a könyvek között, kréta- val kezében az iskolában a fekete tábla előtt. A padokban harmincöt eleven, kedves gyerek, köztük Fer- csi.

Fercsi, aki nem tudja, hogy Ko- vács tanító bácsi az élete első nagy vizsgáján megbukott...

Kulcs kattant a zárkában, nyílik a zárka ajtaja. Egy őrmester áll meg a küszöbön:

— Kovács László — látogatója van.

A teremben,

ahol a látogatókat fogadják, a fal mellett, körben állnak az elítéltek. Előttük magas drótháló, amelynek túlsó oldalán helyezkednek el majd a látogatók. Kovács belső izgalom- mal várja; ki jön hozzá? Szeretné, ha az apját láthatná, valamit akar neki mondani.

Beengedik a látogatókat. Egy per- nyi kavarodás. A hozzátartozók első pillantásra nehezen ismerik fel csi- kosruhás férjüket, apjukat, gyere- küket. Vége mindenki megtalálja akit keres. Ettől kezdve a beszélge- tés egyhangú zúgása tölti be a ter- met, csak néha hallik egy-egy fel- csukló zokogás.

Kovács előtt is ott áll már az ap- ja, öregecen, csizmában, a szép fe- kete ünnepöltőjében. Erőt, biztonságot és egészséget sugároz az arca, tartá- sa. A fiú valami kedveset szeretne mondani, a szavak azonban össze- torlódnak a torkán. Csak nézi, nézi az apját és szeme fölött a már alig látszó forradást, az ősz haját és ba- juszt, amely talán most még fehé- rebb, mint amikor legutóbb látta.

— A két Kovács — villan át a fiú eszébe a gondolat s önkéntelenül a maga csikos ruhájára pillant. Vérhullám önti el az arcát, amikor arra gondol, hogy az a feketeruhás ember ott a rács túlsó oldalán belülről is tisztá, büntelen, míg a rácson inneni Kovács a maga huszonhat évével már nem nézhet ilyen egye- nesen mások szemébe, mint ahogy az apja nézi most őt.

A két férfi áll, egyik sem szól egy szót sem. Nézik egymást.

A fiút megrohanják a gondolatok, valami furcsa, eddig sohasem tapasztalt érzés önti el. Ez az érzés feloldja benne a merevséget, a dac, az ellenkezés utolsó morzsáit is. Ugy érzi, hogy valami teher csúszik le belsejében, s ő könnyebben léleg- zik. Lassan-lassan megerednek a könnyei, a fényes cseppek végiggur- nulnak az arcán. Tétován mozdul a nyelve, inkább súgja, mint mondja:

— Édesapám...

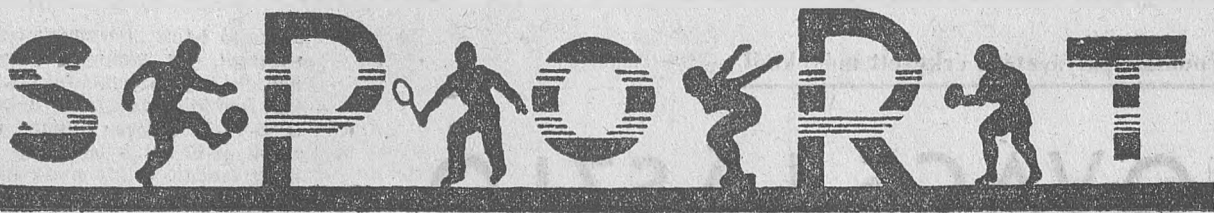
Az öreg Kovács megindultan pis- log a fiúra, erre a rossz, nagy gyer- ekekre. Súlyos, eres jobbkézét nyújt- ja, de ujjai megakadnak a drótháló- ban. A fiú észreveszi a kézfogás szándékát s most már felszabadult, meghatódott hangon, kicsit azért még darabosan ejti a szavakat:

— Ne haragudjanak... rám... édesapám...

— Jól van fiam — felel az öreg. A bünökét majd idővel elfelejtjük. Csak aztán jól ügyelj fiam, hogy a tanulságot sohasé felejtisd el. Ember lesz még tebeled. Az ár, amit fi- zetsz; súlyos, nehéz, de a portéka, amit kapsz érte: a visszaszerzett be- csület.

Az öreg paraszt szeméből is kiesik egy nagy fényes könnycsepp. Elfor- dul, letérli.

Ifjú Kovács lelkében egy nagy, láthatatlan zenekar megszólaltatja a megbékélés csodálatosan áradó, szépséges szimfóniáját.

SPORT HÍREK

A LABDARÚGÓ-VÁLOGATOTTAK EURÓPA KUPÁJÁÉRT

Szovjetunió-Magyarország 3:1 (3:0)

Lenin Stadion, 100000 néző, vezette Grill (osztrák)

Szovjetunió: Beljaev — Keszarjev, Maszjonkin, Kuznyecov — Carjov, Vojnov — Metreveli, Ivanov, Szmionyan, Mamedov, Iljin.
Magyarország: Bakó — Kárpáti, Sipos, Sárosi — Bundzsák, Berendi — Budai, Göröcs, Csordás, Tichy, Bencsics.

Már az első percekben veszélyes szovjet támadás alakult ki, de Iljin lövésébe Bakó belevetődött. Csapkodás, idegeskedés folyt a pályán. A 3. perc meghozta a szovjet csapat vezető gólját. A fedezetlenül hagyott Szmionyan magára húzta a védelmet, majd kitépte a labdát Iljinnek, aki a jobb alsó sarokba lőtt. 1:0.

Felzúgott a hatalmas aréna, ünnepelte Iljint, aki egyébként a szovjet labdarúgó-bajnokság gólkirálya. Továbbra is a szovjet csapat támadott. Tíz perc után engedett a nyomáshoz a csapatnak, néhány támadást vezettünk.

Újabb szovjet gólok

A második negyedében semmi sem sikerült a csapatnak. A 20. percben lesgólt kaptunk.

A villámgyors Metreveli félméteres lesről a jobb felső sarokba bombázott. 2:0.

Egy perc múlva már Vojnov 30 méteres bombája pattant a kapufán és tíz másodperc múlva Bakónak Iljin elől kellett kiugrással és rávetődéssel védenie. Óriási volt a nyomás. A legérdekesebb az volt, hogy a mi taktikánkat a szovjet csapat játszotta. Hiába adta utasításnak Baróti a szoros védekezést, a pirosingcs csatársor legtöbbször tisztán vette át a labdát. Szinte kétféle percenként került veszélybe a kapunk, a védelem képtelen volt tartani a villámgyors ötösöket.

A 31. percben Ivanov a félpályáról indult, Sárosi kísérte, Bakó is kifutott kapujából, a jobbösszekötő mindkettőjüköt kicselezve az üres kapuba gurította a labdát. 3:0.

A gól után néhányszor imponáló főlényel hártott a szovjet védelem, mi nagyon-nagyon balszerencsén játszottunk. A félidő végén támadtunk, támadtunk, azon-

ban erőtlenekek voltak ezek az akciók.

A második félidő

lendületesen kezdtük, persze nekünk kellett a háromgólos — szinte behozhatatlan — hátrányon javítani, nem a szovjet csapatnak. Két szögletet is kiharcoltunk egymás után, de eredmény nélkül. A magyar csapat nem adta fel a küzdelmet a három gól ellenére sem és ez játékosaink küzdőképességét dicséri.

A szovjet együttes csak szórványos, de veszélyes támadásokat vezetett. Inkább mi voltunk ebben a játékrészen főlényben. Akinek megy a játék, annak rendszerint szerencséje is van! A szerencse is közrejátszott, hogy Tichy és Csordás lövései után is gól nélkül maradt Beljaev hálója. Ezután újra megindult a szovjet csapat gépezete, jött a hazai válogatott újabb nyomása. Védelmünk most jobban állt a lábán, a fedezetek közül Bundzsák jeleskedett, sőt kapura lövésre is jócskán tellett erejéből. Ez volt a kritikus időszak? Birjae válogatottunk az újabb támadássorozatokat iramát? Ez már birta, de a hátrányon már csak szépíteni tudott. A 39. percben Budai lefutásából Göröcs közvetlen közelről szerezte meg „tisztelő-gólunkat”. 3:1.

Az utolsó percekben feljöttünk, de, sajnos, későn...

Két nyilatkozat

G. Kacsalin, szovjet állami főedző:
— A szovjet csapat megérdemelte a győzelmet.

— A magyarok az első félidőben nagy taktikai hibát követtek el. Kár volt számukra Bundzsák „kikapcsolása” a támadójátékból. A második félidőben kiegyenlített játékot hozott. Elégedett vagyon az egész szovjet válogatott teljesítményével, de főleg a csatársor érdemelt dicséretet.

Barcs Sándor, az MLSZ elnöke:

— Két ellentétes félidőből állt a mérkőzés. Az első félidőben gyenge volt a magyar csapat, s ekkor megérdemelt volt a szovjet válogatott vezetése. A második félidőben a fiúk feljavultak, helyenként jól is játszottak, s könnyen kiharcolhatták volna a döntetlent. A magyar csapatból nekem Sipos és a második félidőben Bundzsák tetszett a legjobban.

Magyarország B—Szovjetunió B 2:2 (1:1)

Magyarország: Gellér — Molnár II, Szigeti, Lantos — Kovács III, Kleibán — Iván, Vasas, Kóczián II, Molnár I, Fenyvesi.

Szovjetunió: Maszlacsenko — Jerohin Kulikauszkasz, Szoldatov — Szokolov, Csisztyakov — Red-

kin, Iszajev, Kanyevszkij, Fedoszov, Szapovalov.

A 14. percben Maszlacsenko hibázott és a szemfüles Iván ballal, 14 méterről az üres kapu középsőbe lőtt. 1:0.

Továbbjutott az MTK az Európa Kupában

MTK—Poloniai Bytom 3:0 (1:0)

Tízezer néző előtt került sor a lengyel és magyar bajnokság második Európa Kupa találkozójára. Már a mérkőzés első percében látni lehetett, hogy a két-félekéző formában vannak. Az első gól a 40. percben esett, amit a szemfüles Molnár juttatott a lengyel kapus hályójába.

Szünet után újra csak a mieink irányították a játékot. Mindjárt az első percekben nagy MTK-főlény alakult ki. Az egyik támadásnál Sándor a 16-oson belül szabálytalanul akasztották s a megfőtt 11-est Palotás értékesítette. (2:0). Kiegészülőzött a játék után a 30. percben ismét az MTK lőtt gólt. Sándor lövése a felső lécről pattant vissza, pontosan Palotás elé került a labda, s a jobbösszekötő nem hibázott (3:0). A harmadik gól egyben a végeredményt is jelentette.

Az MTK a kettős mérkőzésen végeredményben 6:0 arányban győzte le a lengyel bajnokcsapatot és így biztosan harcolta ki a továbbjutást az Európa Kupában.

Vasárnap ismét nagy ellenféllel találkozunk labdarúgó válogatottjaink. Ezzel a Jugoszlávia legjobb labdarúgóival küzdenek meg a föld gyepe. Szerdán mind a négy válogatott csapatunk előkészületi mérkőzést játszott.

Zalaegerszegen az A-válogatottak az első félidőben a Zalaegerszegi Dózsa, míg a második fél-

időben a Zalaegerszegi TE—Honvéd vegyes volt az ellenfele. Az A-válogatott 10:0 (3:0) arányban győzött.

További eredmények: B-válogatott—Tolna megye válogatott 2:2 (1:1). Utánpótlás válogatott—Tiszalóki Építők 8:0 (5:0). Magyar ifjú válogatott—Zala megyei ifjú válogatott 4:0 (3:0).

Európa Kupa a kézilabdában is...

A Nemzetközi Kézilabda Szövetség Garmisch-Partenkirchenben rendezett kongresszusán elhatározták, hogy a legközelebbi kézilabda-világbajnokságot 1959. július 13—21-e között Bécsben rendezik meg. Csehszlovákia lemondásával 12 csapat nevezése maradt érvényben: Belgium, Dánia, Franciaország, Jugoszlávia, Ausztria, Németország, Svájc, Spanyolország, Svédország, Lengyelország, Románia és Magyarország. A nyolcas döntőbe minden selejtező nélkül jut a rendező Ausztria és a világbajnoki címet védő Németország.

A női világbajnokságot 1960-ban Németország rendezi. Az 1961. évi teremkézilabda VB színhelye Németország vagy Csehszlovákia lesz, végérvényesen ebben az ügyben a legközelebbi kongresszuson döntenek.

Román javaslatra 9:8 szavazási arányban kiírásra kerül az egyes országok kézilabda bajnokságainak Európa Kupája, a labdarúgó-klubcsapatok Európa Kupája mintájára. Azt a csehszlovák javaslatot, hogy két játéke vezetője legyen a mérkőzéseknek, a kongresszus elutasította.

A Szovjetunió B—Magyarország B csapatok találkozója 1:1-es félidő után, 2:2-es döntetlennel végződött. Képpünkön Csisztyakov elfejeli a labdát Vasas és Fenyvesi előtt. Jobboldalt Jerohin figyelni az akciót.

Az állandósuló magyar támadások középette a 34. percben valósággal tűzijáték alakult ki a szovjet kapu előtt, de a lövések sorsa elakadtak. Egy perc múlva viszont Redkin éles beadása elsuhanht védőink lábai között és a berohanó Iszajev közelről a bal sarokba gurította a labdát. 1:1.

Szünet után mindjárt góllal kezdett a magyar csapat. A 2. percben Molnár jól ugrott ki és a kifutó kapus mellett a jobb sarokba küldte a labdát. 2:1.

Élénkebb lett az iram és jobb a játék. A 14. percben Szokolov majdnem az alapvonalról ívelt át egy szabadrúgást. Védőink megállták, Gellér is csak bizonytalan mozdulatot tett és a befutó Kanyevszkij közelről élesen a jobb sarokba fejezte a labdát. 2:2.

Az utolsó negyedóra mezőnyjátékkal telt el. A magyars csatársor igyekezett támadásaival a vendégek kapuját bevenni, azonban a keményen és jól tömörülő szovjet védelem rendre rombolt.

Magyar utánpótlás—Szovjet utánpótlás 1:0 (0:0)

Kijevben a magyar csapat a következő összeállításban játszott: Hódi — Werner, Lakat, Novák — Nagy I., Szini — Nagy K., Kisuczky, Kuhárszky, Rékosi, Taliga.

Mindkét félidőben a szovjet együttes kezdett jobban, de aztán fokozatosan játékba lendültek a mieink is és átvették a játék irányítását. Az első félidőben két nagy gólhelyzetet hagyott ki a magyar utánpótlás válogatott.

A mérkőzés egyetlen gólja,

amely egyben a magyar tizenegy győzelmét is jelentette, a második félidő 15. percében született meg. Taliga hátrafelé ollózva szóktette jobbsszélsőket, Nagy Károlyt, s az aprótermetű fiú lövése a szovjet kapuban kötött ki. A kiváló küzdőszellemnek köszönhetően győzelmünket, amely — legalábbis részben — kárpótolt a moszkvai verségerért és a budapesti fél-sikerért.

Bolgár B válogatott—Magyar C válogatott 2:0 (0:0)

Plovdivban igen nagy érdeklődés előzte meg a mérkőzést. 35 ezer néző előtt erős bolgár támadásokkal indult a mérkőzés. Az első percekben a magyar csapat beszorult. A védelem azonban sikeresen hártotta a kezdeti rohamokat.

A félidő végén feljött a magyar csapat, de Csáki lövése nem voltak elég pontosak, Pál labdjája pedig a kapufán csattant.

Szünet után fokozódott az iram. Kostov a fedezetlenül álló Vasilev II edte a labdát és a jobbösszekötő az üres kapuba

helyezett. 1:0 a bolgár B-válogatott javára.

A gól után magyar ellentámadások következtek, mégis a bolgár csapat ért el újabb gólt. A 73. percben Kapusztá elcsúszott, Kostov elfutott a labdával, beadására Takács és Vasilev II futott rá, a labda Takács kezére pattant, a játéke vezető 11-est ítélt. A büntetőt Kostov a kapu jobb sarkába helyezte. 2:0. A magyar csapat a mérkőzés hátralevő részében szépíteni próbált, de nem bírt a bolgár védelemmel.

Ifjúsági válogatott: Szovjetunió—Magyarország 2:1 (1:0)

Szombaton délután Diósgyőrött a román Asztalos játékvezetésével került sor a két ország ifjúsági válogatott labdarúgónak mérkőzésére.

Az első félidő elején az erőteljesebben játszó vendégsapat támadott többször. Később a

magyar csapatok sok támadást vezettek, de túl körülményesen akarták végrehajtani az addó helyzeteket. Az egyik ellentámadás során a 23. percben Szergejev megszerezte a vezetést. (1:0).

A szünet után nagy hazai rohamokkal folytatódott a találkozó. Az egyenlítés azonban csak a 23. percben sikerült, amikor is Kovács II nagyszerű fejesse juttatta a hálóba a labdát. (1:1). Már-már úgy látszott, hogy döntetlenül végződik a mérkőzés, de az utolsó percben a szovjet csatársor támadása eredménnyel járt. Szergejev megszerezte a győztes gólt. (2:1).

Október 13—17: öttusa-világbajnokság

Az 1958. évi öttusa világbajnokság küzdélméi október 13-án kezdődnek Angliában. A világvárosnyel kapcsolatban sorsolásokra, fegyvervizsgálatokra és a technikai megbeszélésekre október 10-én kerül sor.

Az öttusa világbajnokságon az alábbi összeállítás magyar válogatott indul: dr. Kovács Aladár (MAFC), Nagy Imre (MAFC), Balczó András (Csepel). Tartalék: Szabó Sándor (MAFC).

A DÁNIA—NSZK válogatott labdarúgó-mérkőzést 45 000 néző előtt játszották le a koppenhágai Isdraets-parkban. A nemzetek közötti mérkőzés nagy meglepetést hozott, 1:1 arányú döntetlennel végződött.

KÖZISMERT, hogy a Népstadion világitó eredményhirdető táblája eddig is sok elismerést kapott az itt járt külföldi sportemberektől. Magyar szakemberek készítettek el a moszkvai luznyiki stadion ehhez hasonló eredményhirdető tábláját is. Most arról kaptunk hírt: szó lehet róla, hogy a római olimpiai stadionba szintén az Elektroimpex szállítja a táblát, amely az úszó Európa-bajnokság idején az olasz olimpiai bizottság egyik gazdasági szakemberének a letszését is elnyerte.

AZ EGYESÜLT ALLAMOK—SZOVJETUNIO atlétikai revansviadalt a jövő év július 18 és 19-én rendezik meg Philadelphian, s a küzdelmet az amerikaiak amerikai—szovjet—lengyel hármas találkozóvá szeretnék kiszélesíteni.

ÉRDEKES nemzetközi kosárlabda-mérkőzés lesz november 5-én Budapesten. A francia és a magyar szövetség megállapodott abban, hogy a két ország válogatott csapata ezen a napon találkozik a budapesti Sportcsarnokban.

A LIPCSEI HADSEREG-SPARTAKIÁDON a nagybüví sportpuska-versenyben a Szovjetunió 5639 körös új világcuccsal nyerte a csapatversenyt. 2. Csehszlovákia. 3. Magyarország.

VASAS—JUGOSZLAVIA 3:1 (5, 7, —11, 14). A Sportcsarnokban vasárnap este lejátszott férfi röplabda-mérkőzés a Vasas értékes győzelmével végződött.

PRÁGÁBAN a csehszlovák Malek 62,37 méterrel új csehszlovák kalapácsvető rekordot állított fel.

A LABDARÚGÓCSAPATOK Európa Kupa-mérkőzése során a Ploesti Petrolul 2:0 arányban győzött a Wismuth Karl Marx-Stadt ellen. Miután az első találkozót az NDK-beli csapat 4:2-re nyerte, így a két együttes harmadik mérkőzésén, Prágában vagy Budapesten döntik el a továbbjutás kérdését.

Mi újság az NB II-ben?

Már nincsen pontvesztés nélkül álló csapat az NB II-ben. Az eddig egyetlen Bükkalja mindkét pontot Cegléden adta le, míg a Pécsi Dózsa—Oroszlányi Bányász-találkozó pontosztokodással ért véget. Pontot veszített a Debreceni VSC és a Szegedi EAC is. Az NB II. vasárnapi fordulójának eredményei:

NYUGATI CSOPORT: Budapest—Vác 2:1. KISTEXT—D. Spartacus 1:1. Pécsi Dózsa—Oroszlány 1:1. K. Kinizsi—PVSK 3:0. Zalaegerszegi TE—Székesfehérvár 0:0. Szálincváros—Szálitól 1:1. Magyaróvár—Komló 0:0. Láng-gépgyár—Cs. Autó 1:0.

KELETI CSOPORT: Szegedi VSE—Salgó. SE 0:0. Péntegyház—Bp. Előre 2:0. Bp. Spartacus—UTTE 3:1. Miskolci MTE—Szegedi EAC 1:1. Egyetemes—Debreceni VSC 1:1. Kecskeméti Dózsa—Szolnok 2:1. Ceglédi VSE—Bükkalja 2:1. Jászberény—Özd 5:0.

Befejeződött a baráti országok I. nyári hadsereg-spartakiádjá

Lipcsében vasárnap este vilányfényes, káprázatos sportbemutatóval befejeződött a baráti országok I. nyári hadsereg-spartakiádjának több napos tartó versenyszorozata. Az utolsó napon a Honvéd-atléták csak helyezéseket szereztek. 1500 m-en Valentin (NDK) győzött a csehszlovák Jungwirth előtt. Rózsavölgyi negyedik lett. Diszkoszvetésben 54,38-cal Szécsényi második lett.

A vasárnapi sporteseményekhez tartozott a labdarúgó-döntő is, amit a szófiai CDNA csapata nyert meg, a tiránai Partizan ellen elért 1:0-ás győzelmével.

Az előző versenynapok eseményeihez tartozik Simkó győzelme, aki a kisbüví sportpuska-lövészetben aranyérmet nyert. Az önműködő sportpistoly-versenyben mind az egyéni, mind a csapatversenyben a magyarok győztek. Az egyéni verseny győztese 584 körrel

AZ UJPESTI DÓZSA klubok közötti nemzetközi teniszmérkőzés során a margitszigeti teniszstadionban 17:2 arányban győzött az Olimpia Poznan együttese ellen.

A HIVATÁSOS TENISZEZŐK világbajnokságát az ausztráliai Rosewall nyerte 3:1 arányban a kétszeres wimbledoni győző: Hosd ellen.

NEMET SZÖVETSEGI KÖZTARSASÁG—MAGYARORSZÁG 16:16 (8:7). A Népstadionban vasárnap nagypályás kézilabda-találkozón a magyar csapat nagyszerű teljesítménnyel döntetlent ért el, a nyugatnémet világbajnoki válogatottal szemben.

VARSÓBAN OKTÓBER 11—12-ÉN kerül sorra a Lengyelország—NSZK válogatott férfi atlétikai viadala.

A FINN ATLETA-VÁLOGATOTT Londonban 120:110 arányban győzött a brit válogatot ellen. A 4x1 mérföldes váltófutásban a brit csapat 16:30,6 mp-re javította az általa tartott 16:41 mp-es világcuccot.

VILÁGCSÜCSHULLÁS... Moszkvában Golubnicsej 1:27:05-re javította a 20 km-es gyaloglási világrekordját. (Régi: 1:27:38,6.) Ugyancsak Moszkvában született két súlyemelő-rekord: a váltósúlyú kétkaros nyomásban Timosenko 140 kg-ot, a középsúlyú nyomásban Zsiteckij 145,5 kg-ot ért el.

HÉTFŐN ESTE nagy érdeklődéssel befejeződött a Bp. Honvéd—Legia (Varsó) vivó-csapatverseny. A lengyelek prágai tornán meglepetésre — 10:6 arányban, a magyarok pedig a kardversenyben 11:5-re győztek.

AZ EURÓPAI és a Földközi-tenger környéki országok kosárlabda-szövetségeinek képviselői Madridban elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszusukat 1959. szeptember 18—20-a között Budapesten tartják meg.

PEKINGI JELENTÉS SZERINT három kínai női ejtőernyős új világcuccot állított fel a csoportos ugrásban. A kijelölt kör középpontjától 9,81 m-re érték földezt és ez az eredmény jobb, mint a szovjet versenyzők által tartott 14,98 méteres világcucc.

A STOCKHOLMI SÚLYEMELŐ VILÁGBAJNOKSÁGON részt vett az Egyesült Államok csapata is. Íme, kik voltak az „amerikai” versenyzők: Charles Vinci olasz származású, Isaac Berger izraeli bevándorolt, Tomo Konno, aki nek az apja japán volt, Jim George macedóniai görög, Dave Shepard orosz eredetű és Dave Ashman, akinek az apja német, az anyja pedig hawaii-szigeti.

HOLLANDIA—BELGIUM 3:2 (1:1). Antwerpen. Válogatott labdarúgó-mérkőzés. Belgium Utánpótlás—Hollandia Utánpótlás 1:1. Brüsszel. Antwerpen—Rotterdam 3:3. Antwerpen.

RÉGI „ADÓSSÁGÁT” TÖRLESZTI A Ferencváros labdarúgó-csapata a bratislavi Slovannal szemben. A zöld-fehérek egykori látogatását október 5-én, a Jugoszlávia—Magyarország mérkőzés napján adja vissza a bratislavi csapat. A két együttes a magyar és a jugoszláv B-válogatottak találkozója előtt játszik majd a Népstadionban.

Heti HÍRADÓ

(SAJTOSZEMLE) Szerkesztői a szerkesztőbizottság kiadja: a Belügyminisztérium BV Országos Parancsnoksága Bp., V. kőzér Atilla u. 2-4. Vt. Kőrösi Csoma Sándor Főlelős vezető: Kulcsár Mihály